

పచ్చికబీళ్లు

ప్రభుత్వమువారి రాజధానిలోని పచ్చికబీళ్ల విషయము యీవిధముగ ప్రకటించుచున్నాము:—పల్లెలయందలి పశువులు మేయటకు కలగూ పొందజోతుల విషయమును పరిష్కరించుటకు తా నుండుచున్నది. పద్దతిని గూర్చి ప్రభుత్వమువారు యోచించుచున్నాను. ఇదివరకు సెటిల్మెంటు ఉద్యోగులు ఎట్టి నియమానికైనా ప్రతిపక్షమునకు ఆవసరములపట్టి పచ్చిక బీళ్ల వైఖ్యమును మార్చుచుండెను.

ఇట్టి పచ్చిక బీళ్లను పశువులు మేయటకు విరివిగ నుంచుట చే ఆధునిక పరిస్థితులకు ప్రతిపాదముగను, పశువునికి అవసరములగు నుండునని ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు. 1871 సం॥మున పశువుల అంటుకోగములగూర్చి యోచించుట కేర్పరచబడిన సంఘమునా రీతిపచ్చిక బీళ్లు అంటుకోగములకు మూలకారణములని తెలిపియున్నాను. 1888 వ సం॥మున సమావేశమైన వ్యవసాయ సంఘమువారుగూడ నిట్టి అభిప్రాయమునే స్వీకరించియున్నాను. ఇట్టి యేర్పాటులకు వ్యవసాయ ప్రతిపక్షానికి డైరెక్టరుగ భావించుచున్నాడని ప్రతిపక్షాభిప్రాయమునే వెల్లడించిరి. ఈ పచ్చికబీళ్లను నిర్మించువిషయము 1906 సం॥మున పునర్విచక్షణము గావించబడినపుడు, కలెక్టరులలో సభిక సంఖ్యకునిట్టి బీళ్ల నుంచుట సంభావ్యము కాదని తెలిపియుండిరి. ఇట్టి బీళ్ల నుంచరాదని యిటీవల చాడ్చి క్కుగారు తాము 1918 సం॥మున ప్రయోచించిన కరప్ట్రయిలో స్పష్టముగా తెలిపియుండిరి.

ఈవిధముగ ధీమంతుల అభిప్రాయమునబట్టి, పచ్చిక బయళ్లు ప్రస్తుతిస్థితియందున్నంతకాలము పశువుల అభివృద్ధి దుస్సాధ్యమని తెల్లమగుచున్నది. మంచి పశువు లుద్భవింపవలె నన్న, రైతులు ఒకబయలుననే పశువులను మేపించుట కంటే ప్రత్యేకపశుశాలలలోనే వానిని యుంచుట మంచిది. ప్రస్తుతము పచ్చికబయలుగ నున్న ప్రదేశమున వ్యవసాయము చేయుట మంచిది.

ఈరాజధానియందు వివిధ ప్రదేశములలో వివిధపరిస్థితులుండుటచే నివేదయమున నేకవిధమునకరణముగ కర్తించుట కష్టసాధ్యమైనను, ఇప్పుడున్న పచ్చిక బయళ్లను క్రమక్రమముగ వ్యవసాయముక్రందికి గొనివచ్చుటమంచిదిని రెవిన్యూ బోర్డువారి యుద్దేశ్యము. ఇది నెరవేరబడు యాక్రింది నియమముల ననుసరింపవలెనని బోర్డువారు నూచించుచున్నాడు.

- (1) జిల్లా ప్రదేశములలోను, నల్ల రేగడి భూములలోను గల పశువుల ప్రదేశములను భద్రపరచవలెను. (2) ఎత్తరేగడి ప్రదేశములలో పచ్చికబీళ్ల దరఖాస్తులను వాని యోగ్యతలను నిట్టి నిర్ణయించవలెనుగాని, ఆభూములు పచ్చిక పొరంబోతులకు రిజర్వు గు చేయబడినవలె కారణమున వానిని తిరస్కరింపరాదు. ఇట్టి పొరంబోతులపై చేయబడిన అన్యాయక్రమణమును గూడ నిట్టి నియమముల ననుసరించియే నిర్ణయింపవలెను. (3) కరంవారి భూములను, యానాను భూములను పొరంబోతులలోని పచ్చికభూములకు సాధారణముగ మార్చరాదు. ఈవిధముగ మార్చుటకు ప్రత్యేక సెటిల్మెంటు ఉద్యోగులు కలెక్టరు అనుమతిని బొందవలెను.

ప్రభుత్వమువారు బోర్డువారి నూచనలను మొత్తము మీద అంగీకరించియున్నారు. వాని మండబోధ్యగులు సర్వ సాధారణముగ ఈపచ్చికబీళ్లను వాడుకముగ చేయవలెననెడి బోర్డువారి నూచనతో ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపజాలరు. ఈ విషయమున కాలానుసరముగ, నెచ్చుదిగ, యెట్టికలకరమునలేక కర్తవ్యపరచెను.

దరఖాస్తు నియమములలో కొన్ని మార్పులను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించినపుడు, కొన్ని నియమిత ప్రదేశములను నిష్పాకతులవారి కొరంగులతనకు విషయముగో ప్రభుత్వము వారేకీర్ణించుచున్నారు. అనంతరము పచ్చిక బయళ్లను తొలగివిషయమున బోర్డువారు కలెక్టరుల అభిప్రాయముల తెలిసికొనుటవలసియున్నది.

కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణములు.

(0) చెన్నపురి పౌరసభ.

చెన్న గాస్ట్రియ కాంగ్రెసుసంఘము పక్షమున కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణముల చర్చించుటకై గతశనివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు గోల్డెన్ హాలున జరిగిన సభ గావించబడెను. భవనమంతయు ప్రేక్షకులతో నిండిపోయెను. బి.పెంటు సి. పి. రామస్వామయ్యగారు జి. ఎన్. అరండేలు బి. ఆర్. కరండికార్, బి. లక్ష్మీనారాయణ, టి. ప్రకాశము, నే. గామదాసు, కె. మార్కనారాయణరావు, యాదూరు హుస్సేన్, ఎన్. గురుస్వామిసెట్టి, జి. ఎ. నరేశ్వరు, టి. వి. గోపాలస్వామిమొదలయినవారు, ఎ. రంగస్వామయ్యగారు ఎ. కృష్ణస్వామయ్యగారు మొదలైనవారు సభాపీఠిక నలంకరించిన వారిలో ప్రముఖులు మొదట ప్రకటించిన ప్రకారము కొన్ని కారణాంతరములచే ఎన్. ముద్రహ్యయ్యగారు సభకు రాలేననిన సల్లాగును స్వామిసెట్టిగారు బి.పెంటుయ్య నభ్యక్షత వహించుచున్నారని, పిమ్మట బి.పెంటుయ్యగారు రధ్యక్షుని వహించిరి.

అధ్యక్షులు సభాదేశమును గురించి యుపన్యసించుచు యిట్లా చెప్పిరి:— ఇదివరలో కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణముల నెట్లు ప్రజలకు బోధించి వారిమన్నుతి నిడదెలియ, అటులనే నీ మాండ్లకు మమ్మువద్ద సంస్కరణముల గూడ ప్రజలకు వ్యాపింపజేసి బోధించి వారు సమర్థులగుటకు చేయుట నున విధియొనగన్నది. కాంగ్రెసులీగు స్పీడునందలి ముఖ్యసూత్రములు ఈ మాంటాగూ మమ్మువద్ద సంస్కరణము లందు జొనుపబడినవి. పిమ్మట

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు

అధికస్వాతంత్ర్యము అను సంస్కరణములందలి ముఖ్యోక్తమును గూర్చి యిట్లుపన్యసించిరి. ఈ సభయొక్కయు యిక మున్నుండు జరుగబోవు నిట్టి సభలయొక్కయు యుద్దేశ మేమన ప్రత్యేక మహాజనసభ వారిచే గావించబడిన కార్యక్రమమును ప్రజాసమూహమునకు బోధించుటయే యున్నది. ఆ కార్యక్రమ మేమన దేశమందలి వివిధాభిప్రాయములను, ఆతరువాతకలిగియుండిన వివిధపక్షముల వారయొక్కవిభేదములను పారదోలి, వికమత్యమును పెంపొందింపజేసి, గ్రేటు బ్రిటన్ ప్రజల నైత్యకంఠముతో మనకు కావలసినకొరికలను కొరకు యేయున్నది. సంస్కరణప్రజ్ఞాశికయందు నూచింపబడిన అనిర్బంధక వ్యాపారములముల భారత దేశాభ్యుదయమునకు పనికిరావని తెల్పుచుండి నానుటలు వక్కాణించి యున్నారు.

దేశీయపరిశ్రమల నభివృద్ధిజేంచుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారే అధికస్వాతంత్ర్యమును, కాసనాధికారము నుంచుకొని పరిశ్రమల పెంపొందించవలెను. యుద్ధానంతరము పరిశ్రమాభివృద్ధికి ఇంగ్లండును, స్కాట్లండును, విద్లండునుగాక మీరే బాధ్యులు కానున్నారు. హిందూదేశముం దింతకరకునుయొక్క అనిర్బంధక వ్యాపారమును లేదు. 14-వ శతాబ్దమునందు ఇంగ్లండుదేశముగూడ ప్రస్తుత హిందూదేశమువలెనే యుండి తనదేశీయపరిశ్రమల నభివృద్ధి గావించుటకై కొన్ని కాసనములములకు ముగ నిర్బంధవ్యాపారమును చేసి, బాగుగ నభివృద్ధి గావించినప్పటి యిప్పుడు ప్రపంచమున కంతకు అనిర్బంధక వ్యాపారముల వలన లాభములగూర్చి యుపన్యసించుచున్నది. కాన అట్టియు

పన్యాసములవలన భారతదేశమునకు ప్రస్తుతముందు విశేషలాభము కలుగజాలదు. కాబట్టి ఇండియా ప్రభుత్వమువారే యీ యధికారమును కైకొని, కాసనములకొన్ని నిర్బంధించి, మొట్టమొదట నిర్బంధక వ్యాపరములను దేశీయపరిశ్రమల నభివృద్ధి గావించి పిమ్మట ఇంగ్లండువలెనే అనిర్బంధక వ్యాపరములను గావించవచ్చును. ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారి సహాయమున్నచో వలసదేశములవలె భారతదేశముగూడ తప్పక పరిశ్రమాభివృద్ధి గాంచగలుగును. పిమ్మట

జి. ఎ. నరేశ్వరుగారు.

భారత ప్రభుత్వము అనువిషయమును గూర్చి యిట్లుపన్యసించిరి:— మాంటాగూ మమ్మువద్ద సంస్కరణ ప్రజాశికములమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ముఖ్యవిషయము లన్నిటియందును పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును, అధికారమును కలదు. సామాన్య గాస్ట్రియ కాసనవిర్యాణ సభలలో అసభికారసభ్యులసంఖ్య హెచ్చుచేయబడినది. ఇంతమాత్రముచే మన ఆశయము పూర్తిగ నెరవేరజాలదు. ఆగష్టు 20-వ తేది నీ గావించబడిన ప్రకటన ప్రకారము హిందూదేశమునకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమొసంగి, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునందలి వలసరాజ్యములలో బాటు భారతదేశమునకుగూడ సమానస్థాన మొసంగబడవలయునను నుద్దేశ్యమునకు మాంటాగూమమ్మువద్ద సంస్కరణములు ప్రతిపాదముగనున్నవి. ఏలయన ప్రస్తుత నిరంకుశాధికారపరిపాలనావిధానము నందు ముందెట్టి మార్పులను గలుగుట కేర్పాట్లు గావించబడియుండలేదు. దీర్ఘిలో నిరంకుశాధికార ప్రభుత్వమును స్థాపించియు, గాస్ట్రియస్వాతంత్ర్య మొసంగవలెనను మన ఆశయము నెరవేరబడు దుర్లభము. ముందు నిర్వాణము గాబోవుసామ్రాజ్యకాసనసభలలో మనము కోరినటుల 2/3 వతుమంది సభ్యుల ప్రజలచే నెన్నుకొనినిచ్చినచో కొంతబాధ్యత వహించెదమను. సంస్కరణ గ్రంథకర్తలు, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము క్రమేణ కొంచెము కొంచెము మాత్ర మొసంగవలయు నని చెప్పెనున్నారు.

కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణములందలి ముఖ్యోక్తము ప్రస్తుత పరిపాలనావిధాన మెక్కుడనగుటకైగన్నదని యును, ప్రజలకు ప్రభుత్వవిధానమునందు శాశ్వత యధికారముండువలయునని మనము కోరుచుండుట ఎల్లరకును వికరమే. కాబట్టి యీవిషయమును గురించి ప్రత్యేక కాంగ్రెసును మాన్దలీగువారు నామోదించిన తీర్మానమును మనము నామోదించవలయును. 10,15 సం॥ములలో పరిపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మొసంగవలయు నని మనము కోరవలెను.

గౌ. యాకూబుహుస్సేనుగారు

ద్వంద్వ ప్రభుత్వము అను విషయమునుగూర్చి యుపన్యసించుచు యిట్లు నుడివిరి:— ప్రభుత్వవిధానము నందు పరిపూర్ణాధికారమునకు యరువురు వివిధములైన మనుజులు బాధ్యులు గానుండుటంత గోరదగిన యంశము గాదు. ఆగష్టు 20 వ తేది ప్రకటన ననుసరించి పరిపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము వాదానము చేయబడి మొదటి సోపానముగా విషయములన్నియు అధికారాయుత ప్రజాత్రాఫిలనురెండు కాఫులక్రింద విభజింపబడినవి. కాంగ్రెసు మన్సిలీగులవారు వెంటనే పరిపూర్ణ స్వరాజ్యమును కోరియుండలేదు. కాని బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమువై పున యభివృద్ధినిగోరిరి. ఈ ప్రకటన కనుగుణ్యముగ గాస్ట్రియ ప్రభుత్వమునందు పరిపాలనా విధానమును రెండుకాఫులక్రింద విభజించిరి. కాంగ్రె

క్రికెటులయిన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్రపతి రంగుల చిత్ర పటము ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0. వి. పి. భర్తలు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

జై గు భ య ము లే దు. వైద్యరత్న మండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి జై గు జై గు ని నార కొ మ ధ ము లు. జై గు సో క దు. మోహనరావు 6 కొమ్మల బుడ్డి 12-కి రూ 0-0-0 | శతభాగపురం 1 కొమ్మ బుడ్డి 12-కి రూ 0-0-0. డిల్ 3 " " 0-0-0 | డిల్ 1 " " 0-0-0. పాక్కింగు సోక్లేజీలు. కోరువారికి మానెడ్ల కాగటలా గురితముగ పంపబడును. తంతి విలాసము:— "మండిట్" మదరాస్. ఆ యు ర్వేదాశ్రమం, గిగి, ఆచారప్పన్విధి, జి.టి. మదరాసు

ను మన్నింపవారు ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము నంగీకరించిరి. న్యాయకాశ్రమ, పోలీసు, న్యాయశిక్షలు మొదలైన యధికారములను ప్రభుత్వమువారు రుంచుకొని మిగిలిన విషయములను మాత్రము ప్రజాపక్షము గావించిరి. కాంగ్రెసువారు పరిపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము 15 సంవత్సరముల లోపల పొందవలయునని తీర్మానించిరి. కాంగ్రెసు మన్నింపగ వారిచే నామోదింపబడిన మార్పులను మనమంగీకరించినచో తిప్పక మన యాశయములు నెరవేరి స్వరాజ్యమును సంపాదించగలుగుదుము. తరువాత

ఎ. రంగస్వామయ్యంగారు

ఇండియా గవర్నమెంటువారి యధికారములు అను విషయమును గూర్చి యుపన్యసింపుచు సామ్రాజ్యవిషయ సంరక్షణము కొరకు ఇండియా కార్యదర్శిగారి ఆధికార మటులనే యుంచబడినది. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు రుపన్యసింపినటుల ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము కూడ వారే యుంచుకొనిరి ఇండియా ప్రభుత్వాధికారము ఎంతమాత్రమును తగ్గింపబడలేదు. హిందూజాతీ సంరక్షణము గావించుటకు మిలిటరీ, నావాధికారములు వారిచే యుంచబడినవి. ప్రత్యేక జాతీయముగా జన సభాధ్యక్షులు నుడివినటుల బ్రిటిషు సిపాయిలు మనదేశమును కాపాడుచున్నంతవరకు మనమెట్టియధికారమునకు నర్హులము కాకాల్చుమని ప్రభుత్వమువారి యాభిప్రాయమై యున్నదని చెప్పిరి. ఈవాక్యము మిక్కిలి ఆశ్చర్యమును కలుగజేయుచున్నది.

మాంటాగూ పేష్యుఫర్డు సంస్కరణముల ప్రకారము సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందు మనకెట్టి యధికారమును లేదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునందుమాత్రము కొంచెము బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మేర్పడగలదు.

పారిశుధ్యము, విద్యాభ్యసనాదులు మొదలైన కొన్ని విషయములు దక్క మిగిలిన విషయములలో మనకెట్టి యధికారమునులేదు. ధనవంతులవలన బాధ పట్టుచుండకుండ బీదలైతులను కాపాడుటకు గలపాటును ప్రభుత్వము వారే యుంచుకొనిరి. ఇంతవరకును నిరంతరంబాధికార ప్రభుత్వము వలన నైతులు ఎట్టిహింసలకు లోబడినది ధనవంతు లేనిధనముగ వారిని పీడించునది అప్పుడు ప్రభుత్వమువారే విధముగ వారికి తోడ్పడినది మొదలైన ఆంశములు మన కెల్లవరకు విశదమే. నిరంతరంబాధికార ప్రభుత్వమునుండవలసినదైతుల దుస్థితి బ్రాగుపడవలదు. నిమ్మజాతులను సంరక్షించు యధికారము కూడ వారికి కావలయునటు, ఇంతవరకును వారివిషయములలో ప్రభుత్వమువారి కెట్టియభిప్రాయము లేదని తేలికపోయిరి. కొంతవరకు మనమే సహాయము చేయకలిగితిమి. ఆంగ్లోయిండియనుల ఆశయములను కాపాడుట కధికారము వారేయుంచుకొనిరి. కాబట్టి యిండియనులను గురించి చర్చించుటకును, ఖండించుటకును కాసనవిర్మాణ సభాసభ్యుల కధికార మిచ్చినచో కొంతవరకు జేయునందు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మేర్పడగలదు. పిమ్మట

టి. వి. ముత్తుకృష్ణయ్యంగారు

ఇండియా కాన్సిలు అను విషయమును గూర్చి యుపన్యసింపుచు యిట్లు చెప్పిరి:—ఇండియా ఆఫీసు నిర్ణయముగా పార్లమెంటును లోబడియున్నది. 1868 సం॥ నందు ఇండియా కార్యదర్శిగారి యాధిపత్యముక్రింద ఇండియాకాన్సిలు ఏర్పరచబడినది. ఈ కాన్సిలులోని సభ్యు లందరును ఆంగ్లోయిండియనులై యున్నారు. వీరి వైయధికారులు పార్లమెంటు సభ్యులు. మొదటి కాంగ్రెసులోనే యీ యిండియా కాన్సిలును తీసివేయడమి మన వాదనోరిరి. కాని అప్పటినుండియు అని జీవముతోనే యుండినది. పార్లమెంటువారు మన భారతదేశ బ్రాహ్మణ్యమునకై నెట్టి శ్రద్ధకనించి పనిజేసినది మనకు విశదమే. మరియు వారు ఎక్కువశ్రద్ధ తీసికొనగలందులకై యిండియా కార్యదర్శిగారి జీతమును బ్రిటిషు అదాయముల నుండి యొసంగవలయునని కోరితిమి. ఆకోరికమాత్రము యీ నూతనసంస్కరణములలో నెరవేర్చబడినది. ఆ కాన్సిలులో ఇండియనుసభ్యులు లేనంతవరకు దానివలన హిందూజాతీయన కట్టియుపయోగమును కలుగజాలదు. కాబట్టి మనము కాంగ్రెసులోని సంస్కరణములలో కోరికప్రకారము ప్రజానిత్య సభ్యులలో అధికార మెప్పుడును యుండవలెను. కాబట్టి యిండియాకాన్సిలును తీసివేసి వలయుచో మరియొక కాన్సిలును ఇండియాలోనే యుంచుకొనవచ్చును. పిమ్మట

టి. ప్రకాశముంగారు

పైటు కాన్సిలు అను విషయమును గూర్చి నుపన్యసింపుచు ఇంగ్లండులో పార్లమెంటుసభయందు కామన్సు సభ

యనియు, ప్రభువులసభ యనియు రెండు రకములైన సభలు కామన్సుసభలోని సభ్యులందరును ప్రజానిత్యసభ్యులు. ప్రభువులసభ ఎండునకు పుట్టినదో, ఎందుకొర, కేర్పరపబడినదో యంతవరకును ఎవరికిని తెలియదు. కొన్నికొన్ని ముఖ్యంశములు చర్చించకలసి వచ్చినపుడు ప్రతిదానినీ ప్రభువులసభ ప్రతిబంధకముగా నుండుటవలన కొన్ని కాసనము లపూర్వముగా క్రమేణా ప్రభువులయొద్దనుండి యధికారమంతయు కామన్సుసభవారిచే లాగికోనబడినది. ఆ విధముగానే ప్రభువుల సభవలె పైటుకాన్సిలు నొకదానిని నిర్మించినచో అందలి సభ్యులు ప్రభుత్వము వారిచే నియమితులైనందున దేశాభివృద్ధి ప్రతిబంధకముగా నుండి ఆటంకము కలుగజేయుచుండును. కాబట్టి పూర్వానుభవమును లెక్కచేసినయెడల యిటువంటి కాన్సిలు నొకదానిని ఏర్పరచుట మిక్కిలి అన్యాయమైనది. ఇటువంటి ప్రతిబంధకము యిండుటవలన పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మను సంపాదించుటకై స్వేచ్ఛగా మన యిచ్చ వచ్చుటకు ప్రవర్తించవలసిగాదు. పర్యేత కాంగ్రెసుసభయను, వన్మిలీగువారును కలసి యీ విషయమై ఏకాభిప్రాయము గలిగి తీర్మానించుట మిక్కిలి క్లుప్తమయ్యును. ఈ విషయమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు తమ జేతనులో తాము సంపాదించిన పూర్వానుభవము మరచిపోయి ఈ దేశములో నెట్టి కాన్సిలును నిర్మించుటకు యత్నింపవచ్చును. చెన్నపురి గవర్నమెంటువారు కూడ మన తీర్మానములను ఖండింప యత్నింపవచ్చును. కాని వారికెట్టి యధికారము లేదని చెప్పగలను. ఏలయున యిటీవల చెన్నపురిలో జరిగిన దోపిడీలలో వారి సంగతంతయు పూర్తిగా తెలిసినది. (అని చెప్పుచు ఉపన్యాసకులు యిటీవల జరిగిన దోపిడీలను గురించి యిండుక ముచ్చటించి యత్నించునదికి అధ్యక్షులు ఆపివేయునని గంటగొట్టిరి. ఉపన్యాసకులు రెండు నిమిషముల లో ముగించుచున్నానని చెప్పి సభ్యులందరును, మాట్లాడుము, మాట్లాడుము ముగింపవలదని ప్రోత్సహింపచిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులకు కోపమువచ్చి 'రెండవ పర్యాయము గంటగొట్టెను. అప్పుడు ఉపన్యాసకులు అధ్యక్షుని యొత్తరువునకు విధేయులై ఒక నిమిషములో ముగించుచున్నానని చెప్పి యుపన్యాసమును సాగించెను. పిమ్మట అధ్యక్షులకు ఆగ్రహము పెచ్చియుండవ పర్యాయము గట్టిగ గంటను గొట్టి యింక మాట్లాడ నివ్వనని చెప్పెను. అప్పుడు ఉపన్యాసకు లొక నిమిషము మాట్లాడి విరమించిరి) పిమ్మట అధ్యక్షులు సభను ముగింపుచు ఉపన్యాసకులచే గావించబడిన యుపన్యాసములను తిరిగి సంగ్రహముగ చెప్పెను. పిమ్మట తానుండి దేశీయ మహాజన సభలో 15 సంవత్సరముల లోపల తప్పక పరిపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము కావలయునని నొకతీర్మానము నామోదింపజేసెననియు స్వరాజ్యము లభ్యమయి మానగల సుగువరకు పట్టినపట్టును వదలకనేక దిక్షతో నాందోళన సల్పుచుండవలెననియు చెప్పెను.

పిమ్మట జే. రామదాసువంతులుగారు అధ్యక్షులకు వందనము జపపాదించి కరతాశ్చర్యములలో సభ యంత్యమొందెను.

దైర్ఘ్యవంతు మజలసమ్మెకట్టు జరుగుచో సమ్మెకట్టు కారణముల తగినట్లు కీర్తించుటకు నమృతస్థులగు పౌరసేనలను నిర్మించవలెనని బ్రాండ్స్టెన్లోని వైనికోవ్యోగులకు ఉత్తరువు లియబడినది ఒక స్పీడను దేశపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ప్రకటన.

ఈనగర్య మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు కృష్ణా గోపావరి దెబ్బలలోని మాగాణిభూములను నీటితీరును మెచ్చుచేయుటకు గూర్చిన ప్రకటనమును ఆలోచించి జనుల అసమృద్ధిని తెలుపుటకు తెనాలిలో 18 తేదీ బుధవారం సాయంత్రము 6 గంటలకు టవును హాలువద్ద గుంటూరు మండల రయతుల సభ జరుగును గాన రయతులందరు రాగ్రహ్యులు.

గుంటూరు ఏకా లక్ష్మీనరసింహం, మండలసభ్యులు, వెలగపూడి సుబ్బారావు, నెట్టెంబర 14 కార్యదర్శులు.

శ్రీ దాదాభాయి నారోజీగారి స్వరాజ్య మంత్రోప 1288 దేశము, జీవితము. వెల 0-4-0 భారతీవేద మాపుస్, ఏలూరు.

ప్రజాభిప్రాయములు

—:—:—:—

I ఒక సంతకము

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకునకు:

అయ్యా, తమరుగాని తమ పత్రికా పాఠకులలో నెకరైననుగాని శ్రీమత్సరమ హంస బాలసరస్వతి స్వామలవారిచే వ్యాఖ్యవ్రాయబడి భగవద్గీతయు నూహ్యతీపిక" యెచ్చట దొరకునది, యంత ఖరీదు అగునది పత్రికాముఖమున తెలుపగోరెదాను.

ముద్రానూరు హిందూపుస్తక భాండారకార్యదర్శి.

II ఒకరు కనిపించవండుట.

ఆంధ్రప్రతికాసంపాదకునకు:

అయ్యా, కొత్తారు అంబయ్యకాశ్రీయను వారు ఆరుమాసములనుండి కనిపించుటలేదు. వారికి 34 సంవత్సరములు వయస్సుండును. వారిది గోదావరిజిల్లా తునికాపురస్థలము. ఎర్రెగ చాట్టి పాడుగు గావండి నుండును. వారిబాద తెలిసినవారు క్రిందివారికి తెలియజేయ ప్రార్థింతులు. గడ్డకంచరాం సీగడాంపాస్టు వడ్లమని వీరభద్రయ్య వికాఖపట్టణముజిల్లా. రివిన్య ఇనస్పెక్టరు.

III శృంగేరిలో ఆయుర్వేదసభ

ఆంధ్రప్రతికా సంపాదకునకు:

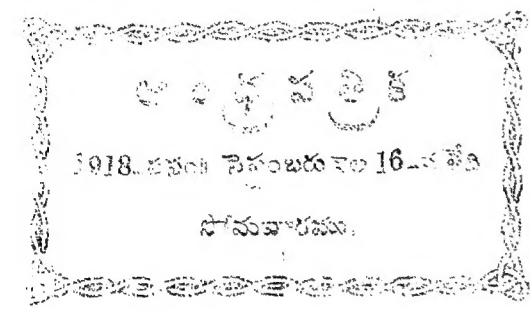
అయ్యా, శృంగేరి పాఠకార్యనిర్వాహక సంఘమందరములో సంస్థాన ఆచారవిచారాధికారులైన రామేశ్వర కాశ్రీగారు డె. అమల్దార్ సాంబయ్యగారు ఆయుర్వేద కాలాధికారి విద్యాకౌ. కే. శేషకాశ్రీగారు సామలకార్ వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు మున్నగు పాఠప్రముఖులు ఆయుర్వేద సభను ఆలంకరించిరి. రామేశ్వర కాశ్రీగారు అధ్యక్షులను వహించిరి. శేషకాశ్రీగారిచే ఆయుర్వేదవిచారము ఉపన్యసింపబడినది. ఈసభలో క్రిందితీర్మానములు ఆమోదింపబడి మైసూరుమహారాజ సర్కారువారికి పంపుటకు నిర్ధారణ జరిగినది:

ఆయుర్వేదాభివృద్ధికి మార్గదర్శులైన శ్రీ శృంగేరి సంస్థానము వారికి వందనార్పణము. మహాసంగ్రామములో మన సార్వభౌమ బాడ్డిచక్రవర్తిగారికి విజయప్రార్థనము. మైసూరు మహారాజులువారి శ్రేయఃప్రార్థనము ఆయుర్వేదాభివృద్ధిపరచవలెనని తేలికపోయిరి. కొంతవరకు మనమే సహాయము చేయకలిగితిమి. ఆంగ్లోయిండియనుల ఆశయములను కాపాడుట కధికారము వారేయుంచుకొనిరి. కాబట్టి యిండియనులను గురించి చర్చించుటకును, ఖండించుటకును కాసనవిర్మాణ సభాసభ్యుల కధికార మిచ్చినచో కొంతవరకు జేయునందు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మేర్పడగలదు. పిమ్మట

శృంగేరి. విద్యాకౌ. కే. శేషకాశ్రీ, నెట్టెంబర 10. కార్యదర్శి.

ప్రకటన

బందరులో యిదివరకు ఏజంటుగా నున్న గంధం వీరియ్యవాయందుగారు యిప్పుడు ఏజంటుగా లేరు. వారిస్థానం చెరుకువాడ నింసిహము గారు ఏజంటుగా నియమింపబడిరి. గాన, యిక్ ముందు చందాదారు లందరును తమ బాకీచందాలను ఆడ్వాన్సుచందాలను నరసింహముగారికి చెల్లించవలయునని కోరుచున్నాము. వీరయ్య నాయుడుగారికి చెల్లించినచో మేము బాధ్యులము కాబాలము. —వ్యవస్థాపకుడు.

వంగదేశ నిర్బంధావాస విచారణ సంఘము

సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి కోర్కెపై, విచారణ లేకుండ నిర్బంధ శాసనములక్రింద స్వతంత్రమును బోగొట్టుకొనిన యువకులందరిని విచారించుటకు, సర్ నారాయణచంద్రా వెర్మను, బీచ్ క్రాఫ్టుగాను ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి. వీరి నివేదిక మిపుడు ప్రచురింపబడినది. దానిని భాషాంతరికరించి స పూర్ణముగా ప్రచురించెదము. ఆంగ్లదేశపు క్రిమినల్ న్యాయమునకును విచారణామయ్యమగునది వేటొకటి యుండదు. నేరస్థుని క్రింద పట్టుకొనబడిన ప్రతివ్యక్తియు, విరుద్ధముగ రుజువైన దప్పు, నిరవచానియనియే ఎంచవలసి యుండును. ఈ మూలసూత్రము, ఆంగ్లదేశ న్యాయ శాసనములకును భాగ్యధారమై యున్నది. అందుచే, నిందారోపితునినేరము విషయమై సంశయమెద్దియు కలిగినచో, న్యాయాధిపతి సంశయలాభమును నిందారోపితుని పక్షమున నుపయోగింప వలయును. నేరముజేసినవారనేకుల విడుదలకన్న, నిరవచాని నొక్కని పొరబాటున శిక్షించుట యెక్కుడు ఘోరమని, న్యాయవేత్తలు పలికి యున్నారు. అందుచే, ప్రతివ్యక్తికిని న్యాయ సభలలో సక్రమవిచారణ కర్తవ్య గలదు. ఆంగ్లదేశ న్యాయసూత్రములే హిందూదేశపు క్రిమినల్ శాసనములందును, పొందుపరుకబడి యున్నవి. న్యాయస్థానములపై, ప్రజలకుగల విశ్వాసమే బ్రిటిషువారి పరిపాలనాసౌష్ఠవమునకు మూలాధారమగుట అతిశయోక్తి కానేరదు. కాని, యిటీవల రాను రాను, ప్రజలకు క్రిమినల్ న్యాయ శాసనములపైగల, ప్రబలవిశ్వాసము తగ్గుచున్నది. నిర్బంధశాసనముల విమోచనమునందు, న్యాయస్థానముల కవకాశము దగ్గుచుండుట, సంతాపకరము. పురాతన ప్రచార చట్టము నొకదానిని బ్రతికిసి, వంగదేశ విభాగపు దినములలో పాఠాల దేశమునందును వంగదేశమునందును ఉపయోగించుటతో, నిర్బంధవిధానప్రయోగ మారంభమయ్యెను. ముద్రాయంత్రణశాసనప్రయోగ మిగ్గా పద్ధతిని హెచ్చుగ కొనసాగించెను. దేశరక్షణ శాసన ప్రయోగము, న్యాయస్థానముల ప్రయోజనమును మరింత దగ్గించెను. వంగదేశమునందు దేశరక్షణ శాసన ప్రయోగ

ముచే, స్వతంత్రమును కోల్పోయిన యువకులలో ననేకులు నిజముగ నేరస్థులయిన గావచ్చును. కాని, అనుమానముపై ప్రజల నిర్బంధ మీ విధమున కొనసాగునేని, నిరవచాని లిట్టి నిర్బంధములకు పాలుగారని చెప్పుటకు వీలుండునా? అట్టి యవకాశ మొత్తపటకు గలదో, అంతపటకును ప్రజల విశ్వాసము క్షీణించుచునే యుండును. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్య మత్యంత పవిత్రమయినది. దానికి విరోధముల గల్గించుట జాత్యభివృద్ధికి ఖంకరము. ఆంగ్లదేశమునం దీ స్వాతంత్ర్య మత్యంత ప్రేమతో సంరక్షింపబడుచున్నది. ఆంగ్లదేశ మర్యాదలలో బుట్టి పెరిగిన ఈ కాలపు భారతీయులకు గూడ, దానిపై బట్టి గాఢాభిమానమే గలదు. కావున ఈస్వాతంత్ర్యమును నిరుపయోగము గావించు శాసనముల గూర్చి, ఎవరెంత చెప్పినను, తమ జన్మహక్కును భారతీయులు పడువ జాలరు. రాజ్యాంగసంస్కరణములు రానిపోనీ, మానవజన్మస్వాతంత్ర్యమును మాత్రము భారతీయులు విడనాడనేరరు. బాంబాయిలో నిటీవల జరిగిన ప్రత్యేక దేశీయ మహాసభలో, ప్రాథమిక స్వత్య రక్షణము గూర్చి పార్లమెంటు సభవాగు శాసన చూపముగ నభయ మొసగవలెనని, ఎంత పట్టుదలతో నుత్సాహముతో నేక గ్రీవముగ తీర్మానింపబడెనో పరిశీలించినచో, ప్రజలలో వ్యాపించియున్న భావోద్వేగము, ప్రస్తుత మును. శాశ్వతస్వత్యముల గూర్చి, ఉత్సాహముతో ప్రసంగించు, చంద్రావర్మయ్యగారు ప్రాథమిక స్వత్యములకు సంబంధించిన ముఖ్య సత్యమును సరకుచేయక, నిర్బంధవిధాన మనుసరణయనుని దెలుపుటకు కారణము దెలియకున్నది. చంద్రావర్మయ్యగారి నివేదికము, ప్రజలలో విశ్వాసము పురకొల్పునేరదు. వంగదేశ నిర్బంధితులకష్ట నిర్మూలములను గూర్చి మాత్రమే చంద్రావర్మయ్య సంఘమువారు విచారించి తమ యభిప్రాయ మొసంగవలసియుండగ, తమకు జోక్యములేని శాస్త్రుకమీషనువారి నివేదికమును, పిలువని పేరంటముగ వార్తించుటకు, వీరెందుకు బూనిరో దోచకున్నది. శాస్త్రుకమీషనువారు తమ నివేదికమును అన్యుల సాక్షిము లేకుండగనే సమర్పించుకొన గలరు. శాస్త్రుకమీషనువారు గాని, నిర్బంధావాస విచారణ సంఘమువారు గాని, వెల్లడించిన తీర్పులు ఎక్కువార్తీ ఆర్డర్ బోలియున్నవి. ఇట్టి ఆర్డర్ పై విశ్వాసము గుడుగుల నుపాధ్యము గాదు. ఈ సంఘమువారు 806 కేసులను విచారించిరి. వీరిలో 702 మంది దేశరక్షణ శాసనముక్రింద నిర్బంధితులుగ నున్నారు. నిర్బంధితులలో మొత్తము మీద 6 గురిపై మాత్రమే నెట్టి యనుమానము లేదని, సభ్యు లభిప్రాయపడిరి. మిగిలినవారెల్లరును దోషులని వీరు సిద్ధాంత రీకరించిరి. వీరు సత్య మరయుట కవలంబించిన మార్గమెద్ది? 806 మందిలో, వీరికి డిఫెన్సును వ్రాత మూలముగ తెలిపినది 187 గురు మాత్రమేయని నివేదికము దెలుపుచున్నది. మిగిలినవారిని గూర్చి వీరు పోలీసువారు గనబడిన ఆధారములనే యుపయోగించి వారేమి సమాధాన మిత్తురో స్వయముగ ప్రశ్నించి, కనుగొనలేదనుట తేటతెల్లము. సత్యము వెల్లడియగుటకు ముఖ్యమార్గము, నేరారోపితుల సమాధానముల నరసి, వారి యెదుట ప్రాసిక్యూషను పక్షమువారు చూపు సాక్ష్యమును విచారించి, వారి పరిశీలన కవకాశ మిచ్చుటయేయని, ఎల్లరకును తెలిసిన విషయమే. ఈ మాత్రము, చంద్రావర్మయ్య బీచ్ క్రాఫ్టు గారు తెలియని విషయము గాదు. అందుచే ప్రాసిక్యూషను పక్షపు

సాక్ష్యమును క్రాసుపరీక్ష జేయుటకు, నిందారోపితులకు సంపూర్ణావకాశము నొసగవలయును. అట్టి యవకాశము నీ సంఘమువారు నొసగిరా? లేదని వారే యంగీకరించుచున్నారు. అట్టి యవకాశము నొసగుటకు వారి కధికారము లేదని పాఠకులు దలచెదరేమో? అట్టి యధికారము వీరి కొనగబడినది. కాని దాని నుపయోగించుట లాభకరము కాదని వీరూహించి రలు! నిర్బంధితులను తమసమక్షమునకేల పిలిచి, వీరు విచారించలేదు? తాము ఆప్టిమ కోర్టుగ నుండుట చేతను, మాద్యములు స్వయముగ నేతెంచుటచే గలుగు లాభ మెద్దియు కాన్పించక పోవుటచేతను, అసాధారణ పరిస్థితులు ప్రబలియుండుటచేతను, తామిందుకు గడంగ లేదట! ఈ కారణము లెవరి కైనను నమ్మకము గలిగించునని యూహింపజాలము. న్యాయవాదులు నేరారోపితుల పక్షమున వాదించరాదని, ప్రభుత్వమువారే వీరికి దెలిపి యుండిరట. వ్రాత మూలముగ సమాధాన మిచ్చిన వారయినను, తమ సమాధానములను ప్రభుత్వపు సహాయకార్యదర్శి మూలముగ బుపిరట. ఈ సమాధానము లెంతవరకు స్వేచ్ఛా మానసముతో వ్రాయబడినవో కనుగొనుట కయినను, విచారణసంఘమువారు నిందారోపితులను పిలిపించవలసి యుండగ నటుల గావించలేదు. నివేదికము వంతను జదివినయెడల, నిర్బంధితులు పోలీసువారికి దెలిసిన యొప్పుదలలపై విచారణ సంఘమువారు తమ యభిప్రాయముల సాధారణకరించి వ్యక్తముపెడ. పోలీసువారికి దెలుపు నొప్పుదలల (Confessions) కు న్యాయస్థానములలో నెంతటి విలువ నిచ్చెదరో, విద్యాధికులు గ్రహించ గలరు. క్రిమినల్ లా ప్రకారము, పోలీసువారికి గావించబడు యొప్పుదల చెల్లనేరదు. న్యాయాధిపతి యుండర, అట్టి యొప్పుదల రికార్డు గావలెను. కాని, యీ సంఘమువారు పోలీసువారికి జేయబడిన యొప్పుదలలనే ప్రమాణముగ నైకొనుట కదుచోద్యము. సామాన్యపు నేరములకును, విప్లవమునకు దారి జూపు నేరములకును, వ్యత్యాసము కలదనియు, నొకదానికి వర్తించు సామాన్య విధులు మరియొక దానికి బనికరావనియు, విచారణ సంఘమువారు దెలుపుచున్నారు. కాని, ఘోరమగు నేరముల నాపాదించుచున్నపుడే, నెక్కుడు పరిశీలన మవసరమని, ఎల్లరు గ్రహించగలరు. అట్టి స్థితిలో సామాన్యపు నేరములకు వర్తించు విధుల నింక నెక్కుడు జాగరూకతతో విశేష నేరములకు వర్తించజేయుట న్యాయసమ్మతము. నేర మతి ఘోరమయిన కొలదిని, నెక్కుడు నిష్కర్షతో గూడుకొనిన సాక్ష్య మవసరమని, సుప్రసిద్ధ న్యాయాధిపతు లిదివరకు దెలిపియుండిరి. విచారణ సంఘమువారు, నిందారోపితుల బహుదలలపైననే గాక నేరములను కలసి జరిపినవారి సాక్ష్యముపై గూడ నాధారపడిరి. ఈ రకపు సాక్ష్యము గూడ సత్యంత జాగరూకతతో పరిశీలించబడవలయునని, ఉన్నత న్యాయస్థానమందలి న్యాయమూర్తులనేక మారులు వ్రాసియుండిరి. మే మింతకుమున్ను దెలిసినటులు, నిర్బంధితులనేకులు నేరస్థులయిన గావచ్చును. కాని విచారణసంఘమువారు వలంబించిన పద్ధతులు సక్రమముగ నుండలేదు. నిందారోపితుల వాగ్మూలములు పుచ్చుకొన బడలేదు. వారి సమక్షమున పోలీసువారి సాక్ష్యము విచారించబడలేదు. దానిని క్రాసుపరీక్ష జేయుటకు వారి కవకాశ మొసగబడలేదు. న్యాయవాదుల సహాయము పొందుట కనుజ్ఞ యొసగబడలేదు. ఎవిడెన్సు ఆక్టు, క్రిమినల్

ప్రాసీదరు కోడలు కనుగుణ్యముగ, విచారణ జరుగలేదని, నివేదికమునందే అంగీకరింపబడినది. ఈ అంశముల ముఖ్యమంత్రి గాదని, విచారణ సంఘమువారు దలచుచున్నారని, ప్రజలకు లభ్యతలంపబడు విచారణ సంఘమువారి నివేదికను, ఎక్స్‌ప్రెస్ అర్డరులుగనే, ప్రజలు సహజముగ భావించెదరు పై పూలతో సంతృప్తికెందు నిట్టి నివేదికలు, ప్రజల సంతోషములను కాకజాలవు. కాంగ్రెసు విభాగము గోవిందం, ప్రాథమిక కృత్యము లభిచ్చియునుగ సంగ్రహించబడునని, పార్లమెంటు వారి ప్రకటనము వెంటనే వెలువడవలెను. అట్టి ప్రకటనమే ప్రజలలో బ్రటిష్ వారి న్యాయవ్యవస్థమైన విశ్వాసమును పునరుద్ధరింపజేయును. కావున ప్రజల కోర్కెల నీ విషయమైన ఫలముగానింప సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు ప్రాధాన్యము.

కలకత్తా మహమ్మదీయులు

మహమ్మదీయ మతమును దూషించుచు, ఇండియన్ డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక 27 వ జులై తేదీన, సంపాదకీయ వ్యాసమును ప్రచురించెనట. ఆ వ్యాసము మహమ్మదీయుల ననేకులను సహజముగ నావేశపూరితుల చేసెను. ఈ విషయమును, సంస్కరణవిప్లవమును, మహమ్మదీయ ప్రముఖుల నిర్బంధవాస విషయమును గూర్చి విచారించుటకు 8,9,10 వ తేదీలందు మహమ్మదీయ సమావేశ మొకటి కలకత్తాలో నేర్పాటు జేయబడినది. 7000 మంది ప్రతినిధులు బట్టడి పండిరి యొకటి దాదాపుగ పూర్తి యయ్యెను. 150 మంది సభ్యులు గల ఆహ్వాన సంఘ మొకటి ఏర్పడినది. ప్రతినిధుల నేకులు సభకు బయలు వెడలిరి. ఇంతటి యావేశము ప్రబలుటకు కారణ భూతమైన ఇండియన్ డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక తగిన శిక్ష నొసగుటయో, మందలించుటయో ప్రభుత్వమువారు జరిపిన, సంతృప్తి జపించి యుండెడిది. అటులజేయక, సంగడేశ ప్రభుత్వమువారు సభ నాపివైచిరి. సభ కేటెంపున ప్రతినిధులకు వెడలి పొమ్మని యుత్తరు విచ్చిరి. కొంతమంది మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు లిక మీద నుప వ్యాసముల నొసగరాడదని వారిపై దేశరక్షణశాసనమును ప్రయోగించిరి. బాధ్యమోస్తేను కలామీ యను నతడు మద్రాసుకు ప్రవాస మంపబడెనని, న్యూయిండియా పత్రిక దెలుపుచున్నది. అల్లులు జరుగునను భయముచే, రొనాల్డుషే ప్రభువుగారిటుల జరిపిరి, ప్రకటించబడినది. మహమ్మదీయ ప్రముఖులు గొందరు తమ వాంఛల దెలుపుటకు గవర్నరు గారి వద్దకు రాయ బారము పంపిరి. కాని వారు తమ యభిప్రాయమును మాన్చుకొనలేదు. ఫలిత మేమయినది? ఉద్యోగపూర్తి లగు మహమ్మదీయులు అల్లరులకుని, కలకత్తాలో విహరింపగ కలవరము గలిగించిరి. కాంతికిరణము కలిగెను. సభజరు గుటచే గలగల కలవరమునొన్న, సభ నాపివైచుటచే కలవర మనేక మడుగుల తీరయించెను. సభను జరుగనిచ్చి, సభా కార్యనిర్వాహకులనుండి అల్లరుల జరుగుటంద తగిన జామీను బుచ్చుకొన్నచో, వైఫరీత్య మెద్దియూ గలుగకుండెడిది. వీలగుచో, రొనాల్డుషే ప్రభువుగారు, సభకు స్వయముగ వెడలి నచో, మహమ్మదీ యాభిప్రాయము చక్కగ వ్యక్తపడి యుండెడిది. ఈ యవకాశమును జారవిడచి, రొనాల్డుషే ప్రభువుగారు నిర్బంధ చర్యకు పాల్పడుటచే, కలకత్తా నగరమునందు విహరింపితి ఏర్పడినది. అధికారుల దృక్పథము

మారిన దందురు. కాని, యిట్టి యుత్తరువు లా మార్పునకు నిదర్శనములని ఎంచబడవు. పునాలో జరిగెను గణపతి యుత్సవమునందు, జయ జయ కరో అను వాక్యముల నుచ్చరింపగూడదని, యుత్తరు నంపబడెనట. రాజప్రతినిధిగారు వెంటనే దేశస్థితిని గ్రహించి, అధికారులు ప్రజానురంజకముగ బ్రవర్తించునటుల యాజ్ఞాపించి, ప్రజల కృతజ్ఞతకు వాత్సల్యములను గాక!

బెన్జర్ గారి ప్రకటనము

అక్టోబరులో బొంబాయియందు జరుగనున్న మితవాదసభకు సంగడేశపు మితవాదులు బయలు వెడలవలెను నని కోరుచు, బెన్జర్ గారు ప్రకటనము పంపిరట. తా మధ్యయులుగ నుండు సభకు తామే ప్రకటనము సంపుట విచిత్రముగ నుండక మానదు. మితవాదులకును జాతీయవాదులకును ముఖ్యవిభేదములు గలవట. మితవాదులు, సంస్కరణ సూచనలు స్వగతీనానమునకు నిశ్చయముగ మార్గము లని, గ్రహించుచున్నారు. జాతీయ వాదులు వీటిని అసంతృప్తికరములు, ఆకాభంగ కరము లనుచున్నారు. రెండవభేదము, మితవాదులు 20 ఆగస్టు ప్రకటనము దాటి ముందుకు వెడలరు. జాతీయవాదులు దాని నతిక్రమించుచు న్నారట. మూడవ భేదము మితవాదులు, సంస్కరణ విభాగమును జయము గావించదలచుచున్నారు. జాతీయవాదులు సంస్కరణ విభాగమునకు భంగము గలిగింప దలచుచున్నారు. బెన్జర్ గారి విచక్షణజ్ఞాన మెన్నదగినదే! కాని, మితవాద నాయకులును, సంస్కరణ విభాగము నందు మార్పు లవసర మని దెలిపిరి. వారును గ్రాండు కమిటీ స్టేటు కౌన్సిలు నిర్మాణమును ఖండించిరి. వారును హిందూదేశ ప్రభుత్వము నందును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములందును సంస్కరణ మత్సవసర మని మూలించిరి. శ్రీనివాసరాస్త్రి గారి పంటివాడు కాలపరిమితి కంగీకరించుచున్నారు. బెన్జర్ గారు కాలపరిమితిని గోరుచు, నిరుటి కాంగ్రెసులో సంస్కరణ తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఇట్టి స్థితిలో ఉభయ వాదులకును భేద మెక్కడ గలదో తోచ కున్నది. మితవాదు లాశాభంగకర మను మాటల జెప్పుచున్నను, వారు సూచించు మార్పు లాశాభంగమునే సూచించుచున్నవి. మాటలలో దప్ప ఉభయములకును వేటు భేదము గన్పట్టుటలేదు. ఈ సత్యమును బెన్జర్ మొదలగు వారు గ్రహించి గూడ, కుండేటికాలి వాదమును చేయుట శోచనీయము. మితవాదులలోని ప్రముఖుల నేకులు కాంగ్రెసులోనే చేరిరి. ఇక మితవాదులసభను ప్రత్యేకముగ జరిగించుట కవకాశమే గన్పట్టదు. కాని, తమ వట్టుదలను విడనాడజాలక, సమర్థగాను, బెన్జర్ గారును, భూమ్యాకాశముల తలక్రింద జేయుచున్నారు. వీరి యనుచరుల సంఖ్యలు నానాటికి క్షీణించుచున్నవి. ఈ సభ జరుపుట కుత్సాహ మనలే గన్పట్టదు. అయినను ఆంగ్లోహిందవ స్నేహితు లెటులెటులో సభను జేయించి తీరెదరు. సభయొక్క విలువ మాత్రము, ప్రపంచమున కెరుకపడియే యున్నది.

దేశరక్షక నైస్యము

దేశరక్షక నైస్యములో జేరిన కొంతమంది దేశములోను దేశమువెలుపలను, పని జేయుట కొక ప్రభుత్వచట్టము ప్రతిపాదించబడు నని, దెలుపబడెను. కొంతమంది యనిన 'దేశరక్షకనైస్యపు చట్టములో' (3) వ క్లాజులో నుదాహరింపబడిన సామాన్యముగ మిలిటరీ కొలువులో జేరు తరగతి

వారే యని' నేటి తంత్రీవార్తలలో వివరింపబడినది. ప్రభుత్వోద్దేశము శాసననిర్మాణసభలో వెలువడిన గాని, యీ శాసన ప్రయోజనమును పూర్తిగ గ్రహింప వీలుండదు. అంతవరకును వేచి యుండెదము.

ఎవ రుపయోగించిరి?

సర్ విలియము మేయరుగారి యుద్ధ సహాయ తీర్మానముపై నుపన్యసించుచు, పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు, హిందూదేశపు సారమంతయు పీల్చబడెనని హాస్తింజి ప్రభువుగారు నుడి వివరుల దెలిపిరి. మేయరుగారి నాక్యములను, హాస్తింజి ప్రభువుగారు రుపయోగ పడెదని దెలిపిరి. దీనిని గూర్చి అమృతబజారు ప్రకటన యిటుల వ్రాయుచున్నది.

"హాస్తింజి ప్రభువుగారి నాక్యమును పయోగింపని మాట నిజమే. కాని మరెయొక రుపయోగించి యుండిరి. వారెవరై యుందురు? సర్, విలియము మేయరు గారే!"

సమస్యాపరిష్కారము

వస్త్రముల విలువ యధిక మగుటచే, ఈ సమస్యాపరిష్కార మెటులనా యని, ప్రజలును అధికారులును ఆలోచించుచుండ, ఇంగ్లీషుమేను పత్రిక యొక సలహా నొసగినది. ప్రజలు చిన్న ధోవతులను ధరించుటచే, కఱపు దగ్గునని వ్రాసినది. కఱపుచే, దేశీయులు బాధపడుచుండ, ఇంగ్లీషుమేను పత్రిక సాన్యమునకు గడంగుట ఆశ్చర్యకరము.

యుద్ధములు

యుద్ధములు విషయమై మద్రాసు నాల్గవ స్థాన మాక్రమించినటుల, నేటి తంత్రీవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇది యుత్సాహకరముగ లేదు. తిరిగి తృతీయస్థాన మాక్రమించుటకు చెన్నరాజు ధాని శక్తివంచనలేక ప్రయత్నించి, తన గౌరవమును నిలుపుకొనుట ధర్మ మని హెచ్చరించుచున్నారు.

వింతచర్య

అతివాదుల కాంగ్రెసునకు వెడలివారను మిషన్, బొంబాయిలోని నేతయంత్రపు మ్యానేజరు అ.వి.వి.గురు గుమాస్తాలను పనినుండి తొలగించిరి. బొంబాయి క్రాంతికుల పత్రిక కొకరు వ్రాయుచున్నారు. అసహన మంత వరకు గొంపోవును!

ఐ. సి. ఎన్. పరీక్ష

ఐ. సి. ఎన్. పరీక్షలో మొదటి యెదుగురు భారతీయులని యాటరు దెలిపెను. భారతీయుల సామర్థ్య మీ సమయమున వ్యక్త మగుట దేశాభ్యుదయమునకు శుభచిహ్నము.

కార్పొరేషనుడిపో:— వైడిపో టంకపాల శకా లాఫీసు భవనముల కెదురుగ తెరచబడినది. 50 బస్తాల బియ్యము, చింతపండు, మిరపకాయలు, ఉప్పు మున్నగు సాచుగ్రీ విక్రయింపబడుచున్నది. మూడురూపాయల విలువసాచుగ్రీవైరి సాచుగ్రీ ఎవరికిని విక్రయింపబడలేదు. కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటుగారి కోరికప్రకారము నల్లగురుస్వామిసెట్టిగారు వాల్ లాక్సు కోడ్డులో 5 గురు వర్తకులకు చెయ్యక 20 బస్తాల ఉప్పునుబియ్య మిచ్చి రూపాయకి నాలుగుపట్లు చొప్పున విక్రమింపునని చెప్పిరి. ఖాన్ బహదూర్ బజ్జిల్లాసాహేబు గారు నగరపు పరిభాగములకు బోయి అయాభాగములందరి తిల్లరకర్తలను తమ యంగళ్లు తెరపుడని బుజ్జగించుచున్నారు.

సోమవారము

(ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

ఇంగ్లండు

సర్ జార్జ్ రీడు మృతి

లండను, సెప్టెంబరు 12:— సర్ జార్జ్ రీడుగారు మృతి నొందిరి.

లాయుడుజార్జి గారు.

లండను, సెప్టెంబరు 14:— లాయుడుజార్జి గారు వివరములను (ఇన్ ఫర్మేషన్) వలన బాధపడుచున్నారు. విశేష/ఉద్వేగముగలదు. కావున వారివ్యవస్థాపనయులు రద్దు చేయబడినది.

విక్టోరియా క్రాను బహుమతి.

లండను, సెప్టెంబరు 14:— లెఫ్టినెంట్ హార్వెల్ ఆటెక్ (నావికాదళ నిలువసేన) గారికి యుద్ధమున సముద్ర గాములతో పోరుటసందర్భమున విక్టోరియా క్రానుపతక మొన గలదని గజెట్టు ప్రకటించుచున్నది.

ప్రతిధర్.

వాషింగ్టను, సెప్టెంబరు 14:— ప్రతిధర్లను నిర్బంధ వలసిన యవసరముగలదని యుద్ధపరిశ్రమల సంఘమువారు నిశ్చయించినచో నిర్ణీతములగు రకముల ప్రతిధర్లను నిర్ణయించుటకు సంఘమువారికి సిఫార్సు చేయబడునని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు ప్రకటించిరి.

ప్రాన్సు

మిపాలుపై అమెరికనుల యుద్ధము.

లండను, సెప్టెంబరు 18:— అమెరికను రంగమునండి రూటరు విలేజు నిన్నటి రాత్రి నిట్లు కంటివార్తనిచ్చెను:— జర్మనులు విశేష ప్రయత్నముతో నేర్పడిన మిపాలు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వముగా యుద్ధరంగమునండి తొలగింపబడునట్టి తీరి వచ్చుచున్నది. యుద్ధముజరిగినంతకంటె ఇంతకంటె అధిక విజయము గలుగజాలదు. ఆదినపు పురోగమమునకు నిర్ణయించబడిన రెండుస్థలములను నిర్ణయకాలమునకు ముందే చేరగలిగితిమి. కైరీలు చెప్ప వాక్యములనుండి జర్మనులు హిందెచ్చునట్లు కన్పించిన వెనుకకు పోవ నిశ్చయించిరిని తెలియుచున్నది. కాని అదియే శత్రువుల యుద్ధోపయోగముగా పానిని సాగనిచ్చుటకు చాలమంది మనస్సులను గోల్పోయియుండిరి. ఉదయము 5 గంటలకు దక్షిణభాగమునండి మట్టి సలువక లెనసి నిర్ణయించబడిన. 4 గంటల సేపు శత్రువు యుద్ధము జరిగిన వెనుకకు సేనలు పోగవలయు నందున, వర్షమునందున పోరువలసి వచ్చెను. అప్పుడప్పుడు అతివర్షమున కురియుచు వెడ్డెఫిరంగులనువడుపుటకును సరకుల గను సాగమునకును అభ్యంతరము గలిగించెను. వాతావరణము ప్రతికూలముగ నున్నను ప్రస్తుత యుద్ధమున ముఖ్యభాగమును సాధించుటయందు అభ్యంతరము గలిగింపదని తలచెదము. దక్షిణమునండి యుద్ధము మాంటు సీకి ఆవరణ తూర్పువలకును వ్యాపించినది. మాంటు సీ అనునది 1200 అడుగుల ఎత్తుగల బలీయమగు దుర్గము. ఈవైపున పొంటుమానెక్ హాకునుగల స్థానములకు నున్నతముగ నున్నది. శత్రువు యుద్ధము జరిగిన వెనుక జర్మనులు తమ ఫిరంగులను తొలగించి ప్రయత్నించుచు పదాధిపతీలకు అత్యల్పసహాయమునొసగిరి. మన విమానములు ప్రశస్తకార్యములు సలిపెను. వెనుకకు పోవుచున్న పదాధిపతీల మీదికి దిగుచును జర్మను విమానములను ఆకాశమార్గమున లేకుండ చేయుచును అనేక శత్రువిమానములను తగులబెట్టి నేలగుచ్చుచును పనిపెట్టెను. మన ఫిరంగి వర్షమున, విశేషభాగము తియ్యుకొనవై బడినది. ఇది మనకు ముందుననున్న ప్రధానస్థానము. అక్కడెరికావోట ప్రేలుటయనున కరువారత పురముతగులబడుటయు కనబడినది.

సెంటు మిపాలువద్ద పట్టుకొనెడిన కైరీలసంఖ్య ఇంతకు అధికమగునని తలచుచున్నారు. యుద్ధపంక్తి యిప్పుడుమాన్వెల్లి కడివైనట్లు. పొన్నీ అనుపురమునండి (ఇదిశత్రువుల స్వాధీనముననున్నది) అక్కడనుండి తిన్నగ తూర్పువైపున హట్టె నిల్చివున్నకు మ్యానుకొండల దిగువనుండి పోవుచున్నది. కావునమనపంక్తి 40 మైళ్లదూరముండి 20 మైళ్లలోపున తగ్గెను. ఈ యుద్ధముపూర్వక స్థానికయుద్ధము, అతిశయప్రకరముగ జరిగి

నది. మనప్రధాన కార్యములన్నియు జనుప్రకరముగ నెరవేరినవి. తియ్యుకొననుండి సెంటు మిపాలువలకును మంచిరైలుమార్గమును స్వాధీనమున వదలిపోయిరి. పట్టుకొనెడిన గ్రామములలో ననేకములు మరక్షితముగనే యున్నవి.

విమానముల దాడి.

లండను, సెప్టెంబరు 14:— గోల్ఫోల్డు ప్రాంతమున శత్రువులు దాడిసలుపగా మేము తరిమితిమి. హావిస్కోరు రంగమున పురోగమము సలిపి ఆగ్రామమునకు ప్రాగుతర దిశలను కందకములలో క్రొత్త స్థానముల నేర్పరచితిమి. లాబెస్సీకాలువకు చేరువను పోరుజరిగినది. మేము పురోగమము సలిపి కొంతమందిని పట్టుకొంటిమి. నోవుమసీలు యొద్ద శత్రువులు వివరములను వదలిరి. ఆచట వారుదాడి చేయగా మేము తరిమితిమి. ఈనెల 18 వ తేదీని విమానయుద్ధమునకు కాలస్థితి అవసరములముగా నుండెను. 10 టన్నుల బాంబులను వదలితిమి. 5 విమానములను వర్షపరచితిమి. మన మానము లేమియును నష్టపడలేదు. అమెరికా విమానములతో గలసి మా విమానములు అర్హులై పట్టుకొనబడు యినుపదారుల మీద నొక టన్ను బాంబులను వదలెను. 2 శత్రువిమానములను నేలగుచ్చితిమి. రాత్రివేళ కొచ్చెల్ల యినుపదారులను కని వారమునాడు మెట్టుఎవారంగులు స్థానములమీదను బాంబులను వదలితిమి. మొత్తము 6½ టన్నుల బాంబులను వదలితిమి. ఒక ఆంగ్లవిమానము కనబడలేదని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

హావిస్కోరు బ్రిటిషువారి వశమగుట

లండను, సెప్టెంబరు 18:— శత్రువులు హావిస్కోరు నాక్రమించిరి. సెంటు మిపాలుస్థానముయొద్ద శత్రువులు తలపడెదరని గ్రహించి దానినిగూడ వలసవారంబించితిమి. ఆస్ట్రియాహంగరీసేన కొంతమందిని దక్షిణమున నుండుటచే సెంటు మిపాలు సేన వెనుకకు నెరుపదరముగా పోవునట్లు వారుశత్రువుల నెదిరించెద వనిరి. ధిమాను కొరకు శత్రువులనాక్రమించిరి. రాత్రిపూట నిర్భయముగ స్థానమును వదలితి మని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

అమెరికా సేనలను జార్జిచక్రవర్తిగారు

ప్రశంసించుట.

లండను, సెప్టెంబరు 18:— సెంటుమిపాలు స్థానముయొద్ద అమెరికా మిత్రమండలి సేనలు వెర్రింగుగారి నాడు తక్కుమక్రింద బాగుగా పనిచేసెను. అచిరకాలముననే అమెరికా మహాసేన సహాయమున మిత్రమండలికి సంపూర్ణ విజయము కలుగగల దని జార్జిచక్రవర్తిగారు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి కంటివార్త వంపిరి.

సెంటుక్వింట్లను రంగము.

లండను, సెప్టెంబరు 15:— సెంటుక్వింట్లనుకు దిగువను ఫాంటేను కెనుకెర్కు వరకును పురోగమము సలిపితిమి. ఓయిజీఎయిసులకు మధ్య చిల్లరపోరుల నొనరించితిమి. అట్లె మంటుగ్రామమును లాభవస్థులను తీవ్రముగ పోరి ఆక్రమించితిమి. సాన్సికి తూర్పునను నెల్లెను సర్ ఎయిసుకు ఈకాన్యమునకు మేము హెచ్చుగా ముందుకుపోతిమి. 2500 మంది వైదిలి రెక్కవవచ్చిరి. ఎయిసుకు దక్షిణమున గెన్నిసగ్రామమును 200 మందిని పట్టుకొని ముందుకేగితిమి. గురుకుక్రవారములందు మావైమానికులు అమెరికా సేనలకు తోడ్పడిరి. కాలస్థితి ప్రతికూలముగా నుండినను వర్షము కురియుచుండినను 7 శత్రువిమానములను నేలగుచ్చిరి పరామువారు తెలిపిరి.

లాయుడుజార్జి గారి ప్రశంస.

లండను, సెప్టెంబరు 18:— అమెరికావారి విజయమునకు లాయుడుజార్జి గారు వారిని ప్రశంసించుచు వెర్రింగుగారికి టులకంటింపిరి. ఈయుద్ధమున శత్రువులచాల పారబాటులను చేసిరి. అమెరికావారి ధైర్య స్థైర్యములను సరిగపరిగింప జాలకపోవుట మిక్కిలి గొప్ప పారబాటు. ఇప్పుడువారి కమెరికావారికి జోధపడినది. ఇకముందు వారికి కలుగుఫలము వారి

కనుభవమునకు వచ్చినది. సేను వ్యాధిపడితుడనై యుండగ నీ వార్త తెలిసి ప్రశస్త్యుగు నానందముగల మంచిపనిచేసినది.

సెంటుమిపాలు రంగము.

లండను, సెప్టెంబరు 15:— ఈ రంగమున మా సేనలు శత్రువుల వెన్నంటియుండెను. బాల్వీరంగమున శత్రువులు తలపడగా పారదోలితిమి. గత రెండు దినములలో కలిగిన లాభము నిపుడు గణాంతింప నవకాశము కలిగినది. మా సేనలను పరాము సేనలను స్థానమున కిరుప్రక్కలను పోరుచు కలుసుకొని 27 గంటలలో సంకల్పములను సాధింపగలిగెను. 150 చదరపుమైళ్ళ ప్రదేశమును 1500 మందిని చాల సామగ్రిని మేము పట్టుకొంటిమి. 100 వెడ్డె ఫిరంగులను వందలకొలది మరఫిరంగులను కందకముల ఫిరంగులను మాకు చిక్కినవి. శత్రువులు పారిపోవుచు చాల సామగ్రిలను తగులబెట్టిరి. చాల మందుగుండును కైరిగ్రాపు రైలుకోడ్డు సామగ్రిలను రైలుబండ్లను బట్టలను ఉపకరణములను శత్రువులు చాలవోట్ల వదలిపోయిరి. చాలసంతెనలు చెట్లచెదరకుండుటచే వారు తొందరగ పారిపోయిరిని స్పష్టమైతి. ఆంగ్ల పరాము ఇటలీ దళములను విమానదళములను శత్రువులను తరిమెనని అమెరికావారు ప్రకటించిరి.

స్వల్పయుద్ధము.

లండను, సెప్టెంబరు 18:— బ్రిటిషురంగము నుండి రూటరు విలేజుకు నేటిదిగమున నిట్లు కంటివార్త నిచ్చెను:— నిన్నటిదినము హావిస్కోరు యుద్ధమునందు హిందెచ్చునట్లు కన్పించెను మేము ముందున్న కందకములను, రక్షణకందకములనుగూడ ప్రవేశించితిమి. నాడు స్వల్ప యుద్ధములైనను అతితీవ్రముగా జరిగెను. సేనలు ముడికట్టులోతునీటుకుండి గాలియూరమువలన కన్నులు కనబడకుండ్రి. జర్మను లనేకపర్యాయములు తిరిగివచ్చి గోల్ఫోల్డువద్ద నున్న న్యూజీలండు సేనలు ఉదయమున నాక్రమించుకొనిన స్థానములనుండి ఆసేనలను వెనుకకు నెట్టివేసిరి. కాని మనవారు పట్టుదలతో పోరిరి. వెర్మాండును తీరమున మేము పురోగమము సల్పితిమి. శత్రువులు తీవ్రముగ ప్రతిఘటించుచుండిరి. హోల్మెక్, సెంటుక్వెంటిను అడవుల నాక్రమించుకొంటిమి. స్కాప్సివై ముఖ్యముగా గాల్విల్లి అర్హులందు తీవ్రయుద్ధము జరిగెను. నిన్నటిదినము జర్మనులు ప్రతిఘటించుచున్నట్లుండెను. అన్నిరంగములందును విశేషకష్టముల ననుభవించుచుండిరి. మోవర్సుకు తూర్పున శత్రువులు నిన్నటి సాయంత్రము ప్రతియుద్ధము సలిపిరి. అందు పదాధిపతీ సేనలు కేంద్రీకరింపబడినది. ఇందులో అత్యల్పసంఖ్యకులుమాత్రము మన నూతనపంక్తిని చేరగలిగిరి. అచ్చటను వారు శక్తింపబడిరి. ప్లాండర్సురంగము సజ్జాస్థానములను పట్టుకొంటిమి. వాతావరణస్థితి చాలవలకు బాగుపడినది.

జర్మను సైనికులకు ధైర్యము తొలగుట.

లండను, సెప్టెంబరు 12:— జర్మను సేనాధిపతులు (మిత్రమండలి కార్యములములమునగాక ప్రత్యేకముగా) హిందెచ్చునట్లు కన్పించెను స్థిరముగా పట్టుకొనియుండగూడదని నిశ్చయించిరిని డెయిలీ కైరిగ్రాపుపత్రికకు రాబుర్డావిలేజు సమ్యక్ముగ తెలుపుచున్నాడు. ఇచ్చట పరాజయము తప్పదని జనరలు లూడెక్ డార్పు సేనలయందును ఇతిరసేనలయందును నిరుత్సాహమును నిరాశయు వ్యాపించెనని విలేజురి చెప్పుచున్నాడు. సేనలు ప్రముఖతర సేనాధిపత్యముక్రిందికి వచ్చువలకు హిందెచ్చునట్లు కన్పించెను యందురు. తాము స్వగృహములలోజుట్టు యుద్ధము సల్పుచున్నామనియు ఇది కడపటియుద్ధమనియు అతసరమైనచో జర్మను సరిహద్దులవలకును పోవలయుననియు భారము సేనలకు గలిగించునో జర్మను సైనికులు యుద్ధము సల్పినాయని జర్మను సేనాధిపతులు తమలోదాము తలచుచున్నారు. బెల్జియమునందున్న సామగ్రి సంభరిం. తొలగించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. హిందెక్ బర్లపంక్తి కవలనుండు స్థానము లనన్నిటిని ధ్వంసముచేసి మిక్కిలమండలి ఆగమమునభ్యంతరపలుకుటకును ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. వెల్లుమినిట్లరు గజేటుపత్రిక మిలిటరీ విలేజు యుద్ధకారణముల వలనను అట్టి ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవని తెలుపుచు కడచినకొన్ని వారములందు మిత్రమండలివారు హిందెచ్చునట్లు కన్పించుటకు సాధ్యమగు సంతతి కక్షయయుద్ధము సలిపినను, వారి కంత్రము నిరవయోగము గానింపవలసి యుండునని తెలుపుచున్నాడు.

అండును, నెనైంబరు 14:— నెంబు మిహేలునందు
అమెరికను విజయము సందర్భమున అంగ్ల దేశమునం దత్యుత్సా
హముప్రబలింపెడి. విన్నటిదినము అమెరికనుదేశము వచ్చినప్పుడు
లివర్నూలు సంకటిని పతాకములతో నలంకరించిరి. పురిమీరు
లందు ప్రజలు గుంపులుగనూడి అత్యుత్సాహముతో జయధ్వనము
లు చేయుచుండిరి. అండునుపత్రికలు అమెరికను విజయమును
నెడ తమఅనుతాశ్చర్యమును ప్రకరించి యుద్ధమున అతిముఖ్య
విజయములలో విడి యొకటియని వ్రాసినవి. జర్మనులు నాలుగు
గేండ్లు పట్టుకొనియున్న స్థానమును అమెరికనులు ఒక్కడెప్పు
తో జేకవలెనుకొనిని తెలిపి, అనుకొనిన దానికంటె ముందు
గ నే యు నై టె డ్ వే ట్టు ప్రతాపము
వ్యక్తచుచున్నదని పత్రికలు ప్రకరించినవి.
చెను. ఒక అమెరికను జనరలు ఆధిపత్యముక్రింద ఒక బలీయ
మగు అమెరికను సేనవలన కలిగిన మహావిజయముగాక ఇంక
మియు ఈ నూతన అమెరికను ప్రతాపమును జర్మను జాతికి
ప్రస్తుతముచేయ జాలియుండదు. ఈ సందర్భమున వార్తా
పత్రికలు వాక్పేయరు సంధివరతులను గూర్చి వ్రాయుచు
జర్మను లప్పుడే నిశ్చిత విజయాశేషు గోల్ఫ్స్టయిరని చెప్పి ఎన్నె
నునందు కెయిజరుచేసిన ఉపన్యాసమును పరిచానించెను.
దెయిలీ న్యూసుపత్రికయందు గార్షి నరు గారు కెయిజరు ఉప
న్యాసమునుగూర్చి వ్రాయుచు “నిరంకుశత్వపు మరణకాల
ధ్వనిఅని యనియు, జర్మనీ యొడింపబడినదని యొద్దొకొంటు

మా గ్రామములో ఆదివారము రెండు సంతజరుగును. సభ
రు సంత్రుడు టైపట్లె 10 మైళ్ల దూరం నుంచి జనులు వచ్చి
సరుకులు దీసుకొనిపోవుచుండురు. 8 లేదీ పగలు 11 గంటల
లగాయతు 12 గంటలవరకు సంతలో లూటీ జరిగినది అందుల
10 వేల రూపాయలు నష్ట కావచ్చును. బట్టలు ధాన్యం చిల్లర
కొరసనాయి దినుసులు కిరుసనాయిలు వగైరా లూటీజరిగినది
వెంటెనె పోలీసువారును సర్కారు యుద్యోగస్తులు వచ్చిన
వెంటెనె నిలుపుదల కాబడినది.

సాంఘిక కార్యాచరణ

చెన్నపురి కార్పొరేషన్:—కార్పొరేషన్ జన కలం మీటింగు రేపునాంబాళును జరిగెను. కాని 18-వ తేదీ బుధవారమునాడు జరుగును.

తేజానోటీసు:—పోస్టు ఎక్స్ ప్రెస్ తెలుగు కేళవచ్చిన యెడల సీ. తేజానో ఈ కలం 17-వ తేదీ నుం గళవారిను సాయం 6 గంటలకు బలువారా చేయ బడును. పోస్టు బాక్స్ నాటిక నుంచును 5-80 గంటలకు బలు వారా చేయబడును.

మరణము:—మైలాపూరులో నెన్నుకూతు నుల హృదయ నైమిష్యములో ప్రభుత్వంధోభాగ్యములకు నుండిన బ్రహ్మశ్రీ చరణవాద సుబ్బరామకాస్తూరిగారు నిన్నటియడయను 11 గంటలకు మైలాపూరులో ఆకస్మిక మరణము నొందినది తెలుపుటకు చింతియన్నాము.

భారత యువజన సంఘము చెన్నపురి:—రేపు నుం గళవారిను సాయంకాలము 5-80 నిమిషములకు సంఘసభ్యుల సమావేశములో వాతీయకములు సాదబడుట, గాన సభ, విశేషముగారి యువనాటము ఉపహరములు కంచిపెట్టబడుట మున్నగు పనులు జరుగును.

వి. సి. ఎస్. పరిశీలన కృత్యము:—సి. డి. తేజానో, ఎస్. కె. సిద్ధా, కె. సి. బం దరు, ఎస్. జి. సెనోపాయన్, ఎస్. లాల్ గార్లు మొన్నజరి గిన వి. సి. ఎస్. పరిశీలన మొదటి విడుదలకువచ్చి పాఠ్యము అయిరి. అర్. ఎస్. బెల్ల, వి. ఎస్. బైరూన్లు 6, 7 వార్డుల గృహకృత సమీక్ష.

బ్రాహ్మసమాజ కార్యమందిరము:—రేపు నుం గళవారిను సాయంకాలము 5-80 నిమిషములకు, బ్రాహ్మ లో 27-వ నెంబరు గృహసంఘాన్ని బ్రాహ్మసమాజ పరమం దిరములో కొటరాజు, రామారావు, బి. ఏ. గారు, “పబ్లిక్ హిందూవివాహ శాసనము” నూర్చి యువనాటము. దాక్షరు ఆచంట, షక్తిరతి, బి. ఏ. యం. డి. సి. యమ్; గార్లగారు వాదికృత్యము వహించుట.

ఎం. కెంకటప్పయ్యగారు మాక్టిల్ల ప్రయోగము:—“ఆర్యవైశ్యమహాసభ స్టూడెంట్స్ హాంకయసంఘము” తరపున నిన్న సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ పర్ల కాల నరసింహకాశ్రిగారి ఆధిపత్యముక్రింద, సంఘపు నెక్టిరీ గారైన మాటమర్రి కెంకటప్పయ్యగారు నొససభ జరిపించిరి. కాశ్రిగారు “మహాభారతమునందు నిమిషియండిన హిందూ మతము” అను విషయమునాడ సుసభ్యసించిరి. అంత త్రికృష్ణ భగవానునకు మంగళ వాడుతున్నది.

చెన్నపురి రాంధ్రసభ:—విద్యా శాఖాపత్యము సభాధననందు ఈ కలం 21-వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు మైలాపూర్ విద్యార్థులకు 29-వ తేదీ యాదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు కళాశాలలో విద్యార్థులకు ఆంధ్రసత్త్వత్యయం పోటీ-సరీటుం జరపబడును. మద్రాసునందలి ప్రతి మైలాపూరును ఇక్కడనే ప్రతినిధి విద్యార్థులకు పంపుచు వారి పేర్లను 19-వ తేదీలోనల తెలియ జేయవలెను. ప్రతి కళాశాలయు ముప్పురేసి ప్రతినిధివిద్యార్థులకు పంపుచు వారి పేర్లను 27-వ తేదీలోనల తెలుపవలయును. ప్రతి కళాశాలనుండి వచ్చు విద్యార్థులలో అధ్యపత్య మొక రై నను బి. ఏ. తరగతి విద్యార్థి గానుండవలెను. క్రిందటి నం వర్సరము వత్తవ్యపరీక్షలలో బహుమానములు పొందినవారి నంతవర్సరము పోటీచేయగూడదు. మైలాపూర్ విద్యార్థులలో నెలిదినవారికి రెండు బహుమతులును కళాశాల విద్యార్థులలో నెలిదినవారికి రెండు బహుమతులును ఆంధ్ర గ్రంథరూపమున విజయదశమినాడు పభాముఖమున నొసంగబడును.—కాల్లకూరి గోపాలరావు, విద్యాశాఖాకార్యదర్శి.

సాందర్యవల్లి.

గాడిచెల్ల హరిశర్వోత్తమరావు, ఎమ్. ఏ. గారి భార్య కమాతాయమ్మ గారిచే ప్రకటించబడిన యా సచ్చిక్రమాన పత్రికయొక్క ప్రధానసంపాదక మకార్యాలయము వేరెనది. ఇంక (1) స్వలిమయము (2) ఆంధ్రగీత (3) జనాను శ్రీ (బరోదామహాగారిగారు)(4)మాను దేరము(5)కలరా(డాక్టరు ఆచంటలశ్రీపతిగారు, బి.ఏ. ఎమ్. బి.సి. ఎమ్.) (6)సామూ కాశ్తరహస్యములు (నేలనాతుల నుబ్బారావుగారు, బి. ఏ) (7) ఆంధ్రదేశ చరిత్రకథలు (గాడిచెల్ల హరిశర్వోత్తమరావుగారు, ఎమ్. ఏ.) (8) కళుసాక్షి (బల్లాసాంబశర్వోత్తమశ్రీ గారు)(9) హాళికాదాత నైటింగేలు (10) తిరుపతి శ్రీశ్రీము (11) మాతృభక్తి (కథ) (ఎమ్. సి. ఎక్. శర్మగారు)(12)ఆంధ్రగీత హిశాసభ—అను విషయములు ప్రకటించబడి మున్ను విలియ సతి నిన్ను శ్రీశ్రీమునకు సంబంధించిన పటమును మూడునలొ మ్మిదనయంధుపిహిశాసభకు సంబంధించినపటములు రెండును మొత్తము 5 పటములు ఆంధ్రసేదబట్టై బనోహాముగ ముద్రు సంచునది. నిమయములు బట్టిచూచును, హరిధోరీశ్రీని బట్టి చూచినను ఈప్రతిక కాలక్రమమున ప్రచురింపబడుతూ సరి జమించుటజనుకూ బాదకట్టుచున్నది. ముద్రజారుల వైపు జ్యయహాద వానికి తీసిపోవునదిగ తోచదు. చందా సల 1-2 (ప్రధానపాదకులకు రూ 100 లు; పాదకులకు రూ 25 లు; చం దాదారులకు రూ 10 లు. వలయువారు సాందర్యవల్లి కార్యాల యము, 24-27 మార్చి నల్లమత్తుపేటి, బాల్లీపుర, మద్రాసు అని వ్రాయవలెను. ఈసాందర్యము ఆంధ్రులయందలి ప్రా త్నానాయకము వాతము.

బోలెవిక్కు ప్రభుత్వము.

అండ, నెవ్రెంబరు 18:—నెవ్రెంబరు 7-వ తేదీ వ్రాదవాస్తవంపండి ఈక్రింద కంచివార వచ్చిన:—భాబో రోమ్మునుండి అనేకమంది రెడ్ గార్లు బ్లెగోదొస్తు నెంమ్ము నందున్న రెడ్ గార్లు కైదులో జేవగలిగిరి. బ్లెగోదొస్తు వెంను బోలెవిక్కు ప్రభుత్వపు ట్టకడవటి సానముగ నుండును.

జపానీయ విజయములు.

అండ, నెవ్రెంబరు 18:—టోక్యోనుండి జపాన వాట్టు ప్రకటించి:—భాద్రమునుండు సత్తుబడిన వాటిలో 150 మంది వై వీనులు, ఇందు కొందఱు జర్మన సేనాధికారి లను, 17-వ తేదీ ఫిరంగినడవులును 120 తుపాకులును గలవు.

జకోస్టోవకు సేనాపతి.

అండ, నెవ్రెంబరు 14:—టోక్యో జకోస్టోవకుల రమ్యు సేనాధిపతియగు డీట్రీక్సుగారు రాజీనామా వెట్టిరి హార్మీనుండి డెయిలీ మెయిలుప్రతికకు తెలియవచ్చెను. కర్న లు వైదా (జకోస్టోవకులజాతు) సేనాధిపతి యయ్యెను

జనరలు బ్రసిలావు కాల్పి వేయబడుట.

అండ, నెవ్రెంబరు 14:—మాస్కోలో జనరలు బ్రసిలావుకు బోలెవిక్కులు కాల్పి కేసరిన వదంతులు స్విడ నునందును, జర్మనీయందును వెలియవచ్చి వార్తలు రజువు జేయుచున్నది.

జర్మనీయందు నోరోన్సుకండు ఇటీవల గలిగిన పేల్పు.

జర్మనీయందు నోరోన్సుకండు ఇటీవల గలిగిన పేల్పు కలన 6 (రైయములు) ఒక వైవను ఇతర కార్యాలయము లును ధ్వంసమయ్యెనని కత్తుపండి తెలియచున్నది, 850 మం దికంకె అవకముగా నాకులై ఆయముమువై 1500 మంది బంధించబడిరి.

దురాచారమునకు జర్మనప్రజలయందునుజోధము వ్యాపించుచు వున్నది.

దురాచారమునకు జర్మనప్రజలయందునుజోధము వ్యాపించుచు వున్నది. ఇందు దచ్చివారి ఆచార పదార్థముల సరఫరా విశేష ప్రాముఖ్యమైనదిగ నెన్న బడుచున్నది. ఆంగ్లదేశమునకే ముఖ్యముగా హలంకువారు యజుని విచ్చెదరినయ నూటికి 6హంపున వడ్డీతో 2000 లక్షలు నైడరుల పరము (హలం దు నానెము) బుణము నిచ్చుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవని హండ్లు బ్లాడుపత్రిక తెల్పుచున్నది.

హలంకువారికిని మిక్రియందలివారికిని నూతనసంధి జరుగుచున్నది.

హలంకువారికిని మిక్రియందలివారికిని నూతనసంధి జరుగుచున్నది. ఇందు దచ్చివారి ఆచార పదార్థముల సరఫరా విశేష ప్రాముఖ్యమైనదిగ నెన్న బడుచున్నది. ఆంగ్లదేశమునకే ముఖ్యముగా హలంకువారు యజుని విచ్చెదరినయ నూటికి 6హంపున వడ్డీతో 2000 లక్షలు నైడరుల పరము (హలం దు నానెము) బుణము నిచ్చుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవని హండ్లు బ్లాడుపత్రిక తెల్పుచున్నది.

Bombay

Secretary of State's Message.

BOMBAY, September 14. H. E. Lady Willingdon has received the following telegram from the Secretary of State for India:—Hearty congratulations to you and all concerned on the success of the Bombay Women's War Loan Day. The great result is in itself a reward for the work involved.

Bombay War Loan Tank.

*Capt. O. G. Edwards took out the war loan tank for the last time yesterday to the share bazar and notwithstanding the stir caused by the Finance Member's recent announce ment about Excess Profits Tax he succeeded in raising 25 lakhs of rupees. This brings the total since the 4th instant, when the tank first took hand in the Bombay war loan campaign to 34 lakhs.

On two occasions the tank visited the Bombay Club during lunch time, and one lakh and ninety-four thousand rupees were subscribed by members.

Karachi's Splendid Spurt.

KARACHI, September 14. Karachi wound up the War Loan campaign with a splendid spurt to-day. The Bombay Bank was over whelmed with applications for varying amounts and it is stated unofficially that Karachi's total is over one crore and thirty-two lakhs. In all probability Karachi can claim not only a larger proportion per head than any town in India but also the largest private individual subscription. To-day Mr. Jehangir H. Kothari, C. B. E. took up twenty lakhs and fifteen thousand in the loan bringing his investment in the second loan to twenty-three and half lakhs and his investment in two loans to twenty-five and half lakhs.

Muslims Defeated.

POONA, September 15. The Mahomedans continued their second innings to-day, playing with great care. Scoring was much slower, however to ensure the same array of double figures as graced the books in the first innings. Only one who played with any confidence was Ali Botawalla. Going in yesterday after noon he batted the whole time this morning and was not bowled when his side were all out for 85. His 32 was the result of 2 1/2 hours spent at the wicket. The game ended in a win for the Parsis by 28 runs amid great jubilation of Parsi onlookers. The Mahomedans played one man short as Nazir Hossain was ill.

The Parsis now meet the Presidency in the final.

BOMBAY, September 14.

Selection has been made of Presidency representatives for the first quadrangular cricket match at Poona on Monday, Tuesday, and Wednesday. There is only one alteration in the team that defeated the Hindus, Mr. Coombs playing in the place of Captain Laverton, who is unable to take part in the match owing to the injury received in the first match.

Calcutta

All-India Moderates Conference.

Mr. Surendranath on the Differences.

CALCUTTA, September 14. A circular letter, over the signature of Mr. Surendra nath Bannerjee, has been sent out to men of moderate views in Bengal, asking them to attend the All-India Moderate Conference to be held in Bombay in October next. In the course of the letter Mr. Surendranath Ban nerjee says:—From the proceedings of the special session of the Congress, just held, you will find that the points of difference between the views of the moderate party and those of the extremists are deep and fundamental. In the first place, we welcome the reform proposals as a distinct step in the progressive realization of Responsible Government, while they think that the pro posals are disappointing and unsatisfactory. In the second place, we accept the pronouncement of the 20th August 1917 in its entirety, while they do not. In the third place, the modifications we ask for lie within the four corners of the pronouncement of the 20th August, but the suggestions they make go beyond that pronounce ment and are inconsistent with its basic ideas. In other words, they would do everything in their power to bring about a state of things which would hamper the success ful working of the reform scheme. We, on the other hand, honestly believe that the reform scheme is a substantial step towards the progressive realization of responsible government and are eager and anxious to make it a success.

The control of the supply of cotton cloth and cotton piece-goods in Bengal is notified under the Defence of India Ruler.

Simla

The following Controllers have been appointed by the States named to co-operate with the Indian Munitions Board:—Baroda, Mr. E. W. Bryan. Mysore, Mr. V. Rangaswami Iyengar; Travancore, Mr. C. B. Cunningham; Rumpur Chief Secretary to the Nawab; Benares, Mr. H. R. Roe; and Kashmir Mr. A. H. Stow.

The issue of treasury bills will be resumed at pre sidency banks from next Tuesday for terms of six months, nine months, and twelve months, respectively.

Mr. J. P. Thompson, Chief Secretary, Punjab Government, is appointed additional member of the Imperial Legislative Council.

A Training School for Indian Cadets (for the training of Indian candidates for temporary King's Commission will open at Indore on the 15th October for the first course of 12 months.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)
—:o:—

Central Powers

Kaiser's Peace Offensive.

Poland Not to be Given Back.
Belgium to be Restored.

LONDON, September 13.

Speaking at Stuttgart Vice-Chancellor Von Payer outlined German peace terms. He declared that Germany could not hand over Poland again to Russia and would not assist in placing Finland again under the Russian yoke. Germany could not allow the states on the German frontier and the Baltic to be again subjected, against their will, to Russian Tsarism, or to be thrown into civil war and anarchy. Germany would not submit to the Entente her peace treaties with Ukraine, Russia and Rumania. Apart from this, the territorial possessions, existing before the war, could everywhere be restored. The preliminary condition for Germany and her allies was the restoration of all territory they possessed on August 1st 1914. Germany must, therefore, finally receive back her colonies, concerning which the idea of exchange on grounds of expediency need not be excluded. The Germans, as soon as peace was concluded, could evacuate occupied regions. They could restore Belgium. If Germany and her allies again possessed what belonged to them, and if Germany was sure that in Belgium no other state would be more favourably placed than she, then Belgium could be restored without encumbrance and without reserve. Germany was deeply convinced that as an innocent and attacked party, she was entitled to indemnification, but the prosecution of the war to that point would cost her such heavy sacrifices, irreparable by money, that she preferred, on calm reflection, despite her favourable military situation, to abandon this idea, quite apart from the fact that forcible urging of compensation would inevitably jeopardise future peace.

League of Nations.

Von Payer declared that Germany was ready to collaborate, as regards the League of Nations, arbitration and disarmament. Germany desired disarmament on the basis of complete reciprocity, applied not merely to armies but navies. Germany demanded the freedom of seas and sea routes, also open door in all overseas possessions and the protection of private property at sea. "We laugh at the idea that we should penitently ask mercy ere we are admitted to peace negotiations. We laugh at fools who battle or revenge." Peace, by understanding, will bring nothing humiliating for us, nor a period of misery and wretchedness. It would be an illusion to calculate on the will to peace in those circles among our enemies which are responsible for the opening and continuation of hostilities. They cannot admit to their countrymen that their aims are unattainable and their sacrifices in vain, but others, among those peoples, will think differently. Moreover those others will prevail soon or late. Until then, there remains for us nothing but to defend our lives.

Referring to the Prussian Suffrage Bill, Von Payer declared that the confidence of the people, not merely in the Prussian but in the Imperial Government more or less depended on the decision of this question. A further postponement of decision was not permissible, however seriously dissolution and new elections in war time, might be regarded. Moreover, he believed that the Prussian Government had already decided on dissolution if the Upper House did not agree with equal suffrage.

"Belgium Can be Restored Without Danger."

LONDON, September 13.

AMSTERDAM.—The German Vice-Chancellor Von Payer in a speech at Stuttgart dwelt on the depression in Germany, which he attributed not to the reverses on the west, but to the prospect of a fifth war winter, with fantastic increases of state debts. He admitted that the co-operation of American troops had imposed a heavy burden on Germany. Submarinism had not worked so quickly and surely as was calculated, but he claimed that all the belligerents were equally weary of the war. The question was which side would collapse sooner. It was undeniable that defeat and losses seemed only to increase the power of resistance of the enemies. Von Payer concluded saying: "Were we sure that no other state would be in a better position as regards Belgium than we, I believe we can say that Belgium can be restored without danger and without restriction."

Press Comment.

LONDON, September 14.

AMSTERDAM.—Commenting on the speech by Von Payer, the "Vossische Zeitung" says:—It is a tacit introduction to the forthcoming inter-party conferences. The "Berliner Tageblatt" says:—It is the first time Government has uttered an unmistakable domestic programme capable of clearing up the situation.

The "Deutsche Tageszeitung" says:—The speech is bound to be a blow to Germany's stout-heartedness, especially the passages about peace indemnities.

Disaffection in the German Army.

LONDON, September 13.

Reuter's correspondent at British headquarters, wiring this evening, says:—The Germans are being steadily driven from all ground where their rearguards might prolong resistance in old, defensive works. The First Guards Reserve Division, much depleted, has been identified in the Meuse sector. Australian artillery has been in action astride of the Havrincourt-Quiries road. Three battalions of one regiment of the 87th division consist of one company apiece, with an average strength of barely 100. Prisoners admit that disaffection and indiscipline are growing alarmingly in the German army and desertions are increasing. A battalion of the 46th infantry regiment, which gained the name of 'Lions of Cambrai', broke during our advance recently across Santerre and fled to Neule, where they indulged in looting, after which the remnants straggled away. A captured map

shows that an attack against our First Army front was being organised when Marshal Foch's stroke upset enemy schemes. The map is dated July 10th. On the Cambrai front we are maintaining all our gains. Farther north, we captured Fosse 8, which figured early in the fighting. Around La Bassee we are pushing through Auchy-Lez-La Bassee, near which we took the railway triangle three days ago.

Dispirited German Soldiers.

ALLAHABAD, September 14.

LONDON, September 12th.—The "Daily Telegraph's" Rotterdam correspondent confidently expresses the belief that the German Command has decided, independently of any action by the Allies, not to endeavour to make a permanent stand on the Hindenburg line. The reason he gives is that with soldiers so dispirited as General Ludendorff's at present, a defeat is inevitable. Therefore, no stand will be attempted until the armies are in better hands. The German Command is asking itself whether the men will rally, if imbued by incontrovertible facts with the belief that they are fighting for their hearths and homes. They are going to settle the question by a deed of desperation, the great retreat going far, if necessary, in the direction of the German frontier. Preparations are in hand for removing war stores from Belgium while behind the Hindenburg line everything is ready for the conversion of the country into a wilderness in order to hamper the Allies' pursuit.

The "Westminster Gazette's" military correspondent, always most optimistic, predicts similar action, on military grounds, contending that, if during the past weeks the Allies have not so far outnumbered the enemy as to make the crossing of the Hindenburg line a perfectly practicable operation, their strategy would have to be regarded as a failure:—("Pioneer" special cable.)

Distress of Population.

Socialists Urge Peace Discussion.

LONDON, September 14.

AMSTERDAM.—The "Rheinische Westfaelische Zeitung" states that the Independent socialists introduced a motion at a meeting of the Berlin City Council requesting initiation of peace discussions owing to the "daily increasing distress amongst the Berlin population consequent on malnutrition, reduction of people's entire standard of living, and increasing criminality and death-rate."

Military Precautions.

LAHORE, September 14.

LONDON, September 12.—A Swedish paper, which first published the Lichnowsky memorandum, states that orders have been sent to every military command in the rank of Brandenburg to form special troops of reliable men in the event of a strike recurring in Berlin. Two key words are mentioned. When the Chief Command circulates the first key word these troops are to prepare for entrainment. On receipt of the second they are to proceed to Berlin and march against the railway connecting the suburbs with the object of driving the rioting masses out of the city and across the railway.—("C" and M. Gazette.")

Return of Colonies.

The Fixed Aim of German People.

LONDON, September 14.

AMSTERDAM.—The "Cologne Gazette" in an indignant article on the exposures of German South-West Africa atrocities says:—Hypocritical Albion attempts by them to conceal her predatory instincts behind a moral fig leaf. The paper reiterates that the return of the German colonies constitutes the fixed aim of the German people.

Troops Without Rifles.

LAHORE, September 14.

LONDON, September 11th.—The Central News Agency learns from Salonika that the situation of the Turkish troops in Armenia is critical. The men fighting the Armenians recently lacked even rifles and cartridges. All supplies are short, and epidemics and desertions have halved the effectiveness of the force in the past three months.—("C" and M. Gazette.)

Von Erzberger's Conversion to Peace.

LONDON, September 14.

AMSTERDAM.—Interviewed by a correspondent of the newspaper "Azet" Von Erzberger speaks optimistically of an early peace. Dwelling on the converted views of a large section of pro-war party von Erzberger quoted as an example the fact that the "penn" theory recently enunciated with regard to Belgium was no longer a leading political thought. He asserted that unreserved return of Belgium was the natural pre-requisite of peace. He contended that Bolshevism would break out throughout the world if war lasted much longer. He was, he said, in favour of a League of Nations and disarmament after the war.

Germany and Finland.

An Offer of Withdrawal.

LONDON, September 14.

STOCKHOLM.—The German Legation at Helsinki has declared to the Finnish Government that German troops will not enter the Province of Karelia if Great Britain and other Entente powers bind themselves to withdraw from Karelia and Murman coast within a period to be fixed.

Majority Parties in Reichstag.

Their Attitude Determined Regarding the Future.

LONDON, September 15.

AMSTERDAM.—A message from Berlin states that representatives of the Reichstag Majority parties resumed and concluded their deliberations on Friday and came to an agreement as to the line of their political conduct. Deputy Fischelner subsequently reported the result of the deliberations to the Chancellor.

The "Vossische Zeitung" says that majority parties adhere to the standpoint that the future form of the Government of eastern border states must be decided purely on the ground of right of self-determination of peoples and the Reichstag's peace resolution of July 1917 remains the basis of their policy.

31 German Towns Bombed.

A Month's Splendid Record.

LONDON, September 15.

It is learned authoritatively that twentyone important German towns were bombed during August including the following (thrice) Frankfurt factories and railways (thrice) Mannheim chemical factories (thrice) Metz-Sablon Railways and Saarbourg, Thionville, and Treves railway and workshops. Other towns (once) Bettembourg, Burbach, Coblenz, Cologne, Darmstadt, Dillingen, Duren, Embrance, Karlsruhe, Luxembourg, Offenburg, Remilly, Rombach, Saaraloe and Volkingen. Over a hundred tons of bombs were dropped. During the past three months 249 raids have been carried out on Germany and 247 tons of bombs dropped. German territory brought into war zone represents a belt of the Rhine valley approximately 250 miles long.

Austro-Hungarian Move for Peace.

LONDON, September 15.

AMSTERDAM.—A Vienna official message of Yesterday's date says:—With a view to examining whether conditions are such as to make the inauguration of peace negotiations appear promising, the Austro-Hungarian Government to-day invited the Belligerent Governments to confidential non-binding discussions at a neutral centre and addressed to them a note drawn up in this sense. A special note was also sent to the Holy See bringing this action to its notice and appealing to the Pope's interest in peace.

Furthermore the Government's of neutral states have also been acquainted with demarche. The constant close accord which exists between Austria-Hungary's four Allies to whom the proposal likewise goes and who share the views developed in the note.

Russia

Russian Situation Desperate.

LONDON, September 14.

Reuter learns in official quarters that the situation in Russia is desperate. The Bolshevik Government is breaking up. It is known that M. Lenin and M. Trotsky a month ago prepared to escape to Switzerland, commanding for that purpose a considerable quantity of gold for personal use.

Bolshevism's Last Stand.

LONDON, September 13.

A telegram from Vladivostok dated September 7th says:—Numbers of Red Guards from Khabarovsk have managed to join the Red Guards war prisoners at Blagovischensk, where Bolshevism is making its last stand.

Flight of Bolsheviks.

LAHORE, September 14.

LONDON, September 11th.—An American journalist, who has arrived at Stockholm from Petrograd, wires home that the French reign of terror was child's play compared with the daily scenes in Russia. Peasants are everywhere revolting against the Bolsheviks. The Red Army is so weak that it is unable to prevent the advance of the Czech-Slovaks. The latter, however, are moving slowly and reorganising the country as they ascend the Volga. Of the 50,000 men sent from Petrograd to the front only 7,000 arrived. The remainder deserted. The Allies could take Moscow with 20,000.

Executions Without Court or Verdict.

LONDON, September 13.

AMSTERDAM.—The correspondent of the "Tageblatt" describing the awful conditions in Russia, states that an Extraordinary Commission has withdrawn most important questions from administrations of justice and passed most terrible sentences, carrying out innumerable executions without court or verdict. Its arbitrariness exceeds that of Tsarism.

British and French Subjects Imprisoned.

LONDON, September 12.

STOCKHOLM.—It is reported that eleven British subjects and eleven Frenchmen have been imprisoned in St. Peter and St. Paul fortress in Petrograd, including Mr. Lockhart, British Representative at Moscow, who was condemned to death but reprieved, owing to neutral ministers' joint representations.

Czecho-Slovak Commander.

LONDON, September 14.

The "Daily Mail" learns from Harbin that Mr. Dietrich, Russian commander of the Eastern Czecho-Slovaks, has resigned. He is succeeded by Colonel Guida, who is a Czech.

General Brussiloff Shot.

Rumours Confirmed.

LONDON, September 14.

Reports received both "via" Sweden and Germany tend to confirm the recent rumours that General Brussiloff has been shot dead by Bolsheviks in Moscow.

The Norones Explosions.

LONDON, September 14.

AMSTERDAM.—A message from Kiev states that the explosion at Norones destroyed six trains, a station and other buildings. Over 350 people were killed. Fifteen hundred persons have been arrested in connection with the affair.

Murder of the Russian Empress And Her Daughters.

London, September 15.
AMSTERDAM.—According to the Czech-Slovak organ the "Samakije" published at Samara and quoted in a Kieff telegram to the "Tages Zeitung" the Tsaritz and her four daughters were murdered in the neighbourhood of Ekaterinburg contrary to the wishes of the Soviet Government.

Great Britain

Appointments for Tour Cancelled.

London, September 14.
Mr. Lloyd-George is suffering from an attack of influenza, accompanied by a high temperature. Appointments for his tour have been cancelled.

Victoria Cross Award.

London, September 14.
The 'Gazette' announces that the Victoria Cross has been awarded to Lieutenant Harold Auton, Naval Reserve, for service, unstated, in action with enemy submarines.

America

U. S. Machinists' Strike.

President Wilson's Action.

London, September 14.
WASHINGTON.—President Wilson has notified the Machinist strikers at Bridgeport [Connecticut] who refused to accept the wages awarded by the War Labour Board that, unless they return to work, they will be barred from employment for a twelve-month. Draft boards will be instructed to reject claims for military exemption based on their alleged usefulness in war production. President Wilson informed the strikers that the War Department had taken over the Smith-Wesson gun plant at Springfield (Massachusetts) which refused to abide by the decision of the War Labour Board.

Raw Cotton Prices.

London, September 13.
WASHINGTON.—President Wilson announces that the War Industries Board Committee will recommend basic prices for standard grades of raw cotton, only if investigation convinces it that the fixing of prices is necessary.

General

Matters Progressing Satisfactorily.

Enemy Attacks Repelled with Heavy Losses.

ALLAHABAD, September 15.
The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—Matters are progressing very satisfactorily on the Palestine front where despite the efforts of the enemy our line remains intact and Jerusalem is still in our hands. Recently a series of demonstrations were carried out all along our front but serious attacks were only made in Wadi Auja on the extreme right near Jericho and against our bridge heads on the east bank of the Jordan protecting the river crossing. For some time past the Germans had been urging the Turks to concentrate their efforts at recapturing Jerusalem and Bagdad and to leave them to look after the Ottoman interests in the Caucasus and there is little doubt that this attack was the result of German advice. The enemy penetrated our lines in Wadi for a short distance but the Australian and New Zealand troops at once counter attacked and drove them off with heavy losses. At another point of the bridgeheads, a similar attack was repelled by the Indian Cavalry supported by the Yeomanry who inflicted severe casualties on the enemy. No less than 550 prisoners were captured during this fight, of whom 350 were Germans. It appears that a certain German contingent was concentrated at these two points. Otherwise there is nothing to account for the large proportion of Teutons amongst the prisoners and the killed.

Indian Troops Successful Raid.

No opportunities are missed for harrying the enemy. Air-raids are continually being made and considerable quantities of bombs dropped on statics and dumps behind the lines as well as on the H-dj z Railway. Periodically also Indian troops make a dash across and recently a most successful raid was made by them in the course of which they killed a considerable number of the enemy, took 15 prisoners and a machine gun and had only three wounded casualties. There is a little doubt that the Turkish army has suffered serious wastage on the Palestine front owing to losses in minor actions, sickness and desertion. Division after division has been sent down into Syria and Palestine but the intelligence reports never point to any material increase in the enemy forces opposed to ours.

Holland.

Entente Loan.

London, September 13.
AMSTERDAM.—An Entente loan in Holland is imminent as a part of general agreement which is being negotiated in which arrangements for improved Dutch food supply predominate.

The "Handelsblad" states that Great Britain is mainly concerned in the reported loan and will arrange for two hundred millions guineas in six per cent, treasury bills.

Another Steamer Submarined.

London, September 14.
PARIS.—A submarine has shelled and torpedoed another Spanish steamer off the Canaries.

Railway Disaster in Holland.

Train Falls Down Embankment.

London, September 13.
AMSTERDAM.—Forty people have been killed and over a hundred injured near Amsterdam owing to a train falling down the steep side of an embankment which collapsed, presumably owing to the recent heavy rains.

Western Front

Evacuation of Saint Mihiel Forced.

London, September 14.
PARIS.—A semi-official message says:—Proof that the Germans did not intend to evacuate Saint Mihiel salient is that they did not follow the usual practice of removing the able-bodied population and destroying towns. The Franco-American attack was so swift that they found Saint Mihiel intact and had the happiness of seeing the enthusiastic inhabitants run to welcome them. The important towns of Veroux, Commercy, Toul and Nancy are no longer menaced. It will be surprising if the victory does not have further important consequences.

Extension of Attack Foreshadowed.

Leading French military writers foreshadowed an extension of the American attack. M. Henri Bidou writing in the "Le Journal" says:—The battle has only begun. The Germans are heavily bombarding Rheims, concentrating against the Cathedral, the northern tower of which threatens to fall.

London, September 13.
A wireless German official message says:—The French and Americans attacked at the Saint Mihiel bend. Fighting continues.

New American Offensive.

Position at St. Mihiel.

London, September 14.—4.35 A. M.
An American official communique says:—In the St. Mihiel sector we achieved further successes. The junction of our troops advancing from south of the sector with those advancing from west has given us possession of a whole salient to points twelve miles northeast of St. Mihiel and has resulted in the capture of many prisoners. Forced back by our steady advance, the enemy is retiring and destroying large quantities of materials as he goes. The number of prisoners has risen to 13,500. Our line now includes Hervouville, Thillot, Hattenville, St. Benoit, Jaulny, Thiancourt and Vieville.

Successful American Attack on St. Mihiel.

German Retirement to Hindenburg Line.

London, September 13.
Reuter's correspondent at American Headquarters, wiring last night says:—St. Mihiel, the salient created by Germans at considerable cost, is in a fair way to be eliminated. As far as operations have gone more complete success could hardly have been obtained. The double objectives, laid down for the day's advance, were reached well in advance of the expected hour. Evidence of prisoners confirms the belief that a general retirement to the Hindenburg line is contemplated, but if that is his intention the enemy has lost a surprising number of men in carrying it out. The attack was timed from the southern side for five in the morning, and after four hours' bombardment troops started in mist and rain. Heavy rainstorms occurred at intervals, making the progress of heavy guns and transport difficult. Though the weather in very inconvenient, it is unlikely to influence the complete execution of the objective of the present operations, which is of an extremely limited nature. The main southern attack extended eastward past Mont Sector, a great natural fortress, twelve hundred feet high dominating this section, practically to Pont-a-Mousson. The Germans were busy getting their guns away after the bombardment and offered very weak support to the infantry. Our aeroplanes did splendid work, swooping down on the retreating infantry, driving every German plane from the air and bringing down in flames several balloons. A good deal of our fire was directed at Thiancourt the first important town in the advance. A tremendous explosion was observed there, and the town was in flames shortly afterwards.

London, September 13.
It is expected at present that the total of prisoners taken at St. Mihiel will largely be increased. The line runs from Pagny on Moselle, which is in enemy hands thence in a straight line eastwards to Hattenville along the foot of the Meuse heights. Our line is consequently shortened from forty to under twenty miles. The operation was a purely local one and has been most successful. All our objectives have been attained. The enemy left the good railway from Thiancourt to St. Mihiel in our hands. Most of the villages captured are undamaged.

Brilliant American Fighting.

Attack on Saint Mihiel.

Enemy Forced to Retire.

London, September 13.
Correspondents state that General Pershing commanded the First American Army, including a number of French troops, which attacked the famous Saint Mihiel salient that the Germans formed in September 1914. The sides of the wedge are twenty miles long, and its base thirty miles. Saint Mihiel itself is only thirty miles from Metz and twenty from Briey, with its great iron ore mines. The French, on various occasions, have pushed back the Germans slightly except at the apex, but enemy positions here, after four years' occupation, are amongst the strongest on the front. Saint Mihiel was an essential link in the Verdun-Toul chain of forts. Yesterday's operations have already imperilled the German forces in the salient severing the railway from Metz, by which they were supplied. Over one hundred tanks, manned by Americans, aided in smashing the concrete enemy first line, which was crossed behind a dense smoke screen. The concentration of air forces is described as the biggest hitherto seen on the western front. Four hours after the attack was launched, not a German plane was reported visible. American observers and bombers worked unmolested, escorted by chaser planes. The country is difficult, with high ridges, thick woods, offering concealment for machine-gun nests, but the Germans offered slight resistance. Enemy main forces are apparently withdrawn to the second line. Correspondents emphasise that the objective of the attack was strictly limited. The French operated between two American forces and seized the western outskirts of Saint Mihiel.

The correspondent of the "Daily Chronicle" with the American army says:—The feature of the attack was the tremendous artillery preparation. It began at one in the

morning, filled the valleys of the Meuse for hours with a roar not heard since Verdun. Gunfire showed remarkable accuracy when the Germans attempted to reply. It took the American gunners precisely thirty-five minutes to silence the counterfire. The infantry, owing to slight German resistance in the first lines, swept towards the second enemy positions ahead of scheduled time. But here sharp encounters ensued, delaying but not daunting the Americans who valourously pushed northwards.

St. Mihiel Salient.

London, September 13.—3.40 P. M.
The American attack south of the St. Mihiel salient was made on a front of fourteen miles and advanced eight miles. The attack west of the salient where the country is much more difficult and where resistance was serious, was on a front of twelve miles and advanced three miles. The Americans have, up to the present, taken hundreds of prisoners and sixty guns. It is reported that they have captured Beney, Bois, De-Thiaucourt, Vigneulles and Hendicourt, which would mean that the neck of the salient was now less than six miles. The enemy is blowing up dumps at Hattenville and Domtoux, both of which are outside the battle.

London, September 13.—3.35 P. M.
The Americans have completely outflanked the Saint Mihiel salient. The number of prisoners has already reached twelve thousand. Railways from Verdun to Commercy and from Toul to Nancy are now open to our traffic.

Ridiculous Claim.

London, September 13.
PARIS.—Reports from the Swiss frontier indicate unusual activity in Upper Alsace. The enemy's claim that he had foreseen and prepared for the attack on St. Mihiel is ridiculous, in view of the numbers already taken prisoners and large numbers still coming in, also in view of the fact that the town of St. Mihiel is practically undamaged, while railways, mentioned in an earlier message, are all intact and ready for immediate use. They will prove a great help for the Allies.

American Dash.

London, September 14.
PARIS.—Interviews with the French and American wounded men show that the latter displayed magnificent dash. Some regiments went into the assault singing the "Marseillaise" with flags flying. The principle German strongholds were carried with the bayonet after a desperate struggle. An officer relates that a French detachment got into difficulties in the wood, whereupon Americans, without orders, spontaneously dashed forward, surrounded the wood and killed all enemy machinegunners at their posts.

Precision of Operation.

London, September 14.
The "Times" correspondent at the American Headquarters says:—The precision of the first day's operations at St. Mihiel was greatly helped by the perfect communication system which the Americans have evolved, and which they were trying for the first time. Various commands conversed on the telephone as easily as business men talking in New York, and although the telephone operators in the front line are men, central exchanges are worked by picked women operators from New York, Boston, Chicago, and Philadelphia.

British Enthusiasm on American Victory

American Strength Telling Seriously.

London, September 14.
There is great enthusiasm in Britain over the success of the American in Saint Mihiel. This was evidenced by the beflagging of Liverpool yesterday on the arrival of the American troops. Streets were lined with cheering crowds. Papers in London are unqualified in their admiration of the American victory, which is described as one of the greatest allies' coups of the war, wresting at a single blow, the vantage ground held by the Germans for four years and proving that the tremendous force of the United States is beginning to tell earlier than anticipated. It is pointed out that nothing is more likely to open the eyes of the German nation to the overwhelming and decisive character of this new factor emerging in war than the remarkable triumph, almost instantly attained by the powerful American army, directed by an American General.

In this connection, the papers are unanimous in describing Von Payer's peace terms as evidence that Germany has already lost the illusion of decisive victory and ridiculing the Kaiser's Essen speech, which Mr. Gardiner in the "Daily News" describes as the "death rattle of despotism and a confession that Germany is beaten." Mr. Gardiner declares that peace, on the lines of Von Payer's proposals, would be a crime. The papers are confident that the American victory at Saint Mihiel will hasten the disappearance of illusion in Germany that she can retain her Eastern conquests.

It is believed in Paris that the success at St. Mihiel is much greater than disclosed in bald official communiques, and that its results will greatly modify the war front. The Americans have struck at the very heart and nerve centre of the German front. Simultaneously with the organisation of the Hindenburg and other lines, this salient has been crowded with fortifications. Marshal Hindenburg recently inspected this region, thus proving that the Germans expected an attack on one of the essential pivots of their front. The Americans are breaking into the web of railways which is most important for Germans for manoeuvring, and by threatening these strategic lines and Briey ironfield they are forcing the enemy to concentrate for the defence of what may prove his Achilles heel and also opening the way for further and larger American attacks. It is stated in Paris that the first French officer to enter the first town liberated by the Germans was Premier Clemenceau's son. This town was stubbornly defended by two divisions, few of whom were alive when the Americans entered.

London, September 13, 12.50 P. M.
The British communiques says:—Northwest of St. Quentin we made further progress yesterday and night southward and northward of Holnon Wood. We repulsed local hostile attacks in Trescault and Labasse sectors. Hostile artillery was active during the night in Roisel, Moenvres Marquion and Givenchy sectors and with gas shells northwest of Armentieres.

Brilliant American Success at St. Mihiel.

Enemy's Hasty Withdrawal A Great Booty Taken.

LONDON, September 15.—3-40 A. M. Last night's American communique says:—In St. Mihiel sector our advance units maintained touch with enemy's forces and repulsed a counter-attack in the region of Jaulny. We are now able to estimate the success obtained during the two previous days. The dash and vigour of our troops and the valiant French divisions with which we fought shoulder to shoulder is shown by the fact that forces attacking on both faces of the salient effected a junction and secured results desired within twenty-seven hours. Besides liberating over 150 square miles of territory and taking 15,000 prisoners, we captured a mass of material. Over one hundred guns of all calibres, hundreds of machineguns and trenchmortars were taken. In spite of enemy having during the retreat burned large stores, partial examination of battlefield shows that great quantities of ammunition, telegraph and railroad material, rolling stocks, clothing and equipment have been abandoned. Further evidence of the haste with which the enemy retreated is revealed in uninjured bridges left behind. The French bombing and reconnaissance units, also the British and Italian bombing units divided with our air service the control of air and contributed materially to the success of the operation.

Mr. Lloyd George's Enthusiastic Message to General Pershing.

LONDON, September 15. Mr. Lloyd George has telegraphed to General Pershing his heartiest congratulations on the Great American victory. The telegram reads as follows:—"Enemy has made many mistakes in this war. None greater than when he underrated the valour, determination and intrepid spirit of the brave soldiers of the United States. Now he has tested the mettle of the American armies. Enemy knows what is in store for him. News reached me in a sick bed. It is better and infinitely more palatable than any physic."

President Wilson's Congratulations to General Pershing.

LONDON, September 14. WASHINGTON.—Cabling his congratulations to General Pershing on St. Mihiel victory President Wilson says:—"Boys have done what we expected of them and they have done it in a way that we most admire. We are deeply proud of them and their chief."

King George's Message to President Wilson.

Congratulations for American Achievement in St. Mihiel.

LONDON, September 15. The King has telegraphed to President Wilson on behalf of the British Empire.—I heartily congratulate you on the brilliant achievement of the American and Allied troops under the leadership of General Pershing in St. Mihiel Salient. The far reaching results of these successful operations which have marked the active intervention of the American army on a great scale under its own administration are the happiest augury for a complete and I hope not a far distant triumph of the Allied cause.

The Hindenburg Line.

LAHORE, September 14. LONDON, September 12th.—For a greater part of the distance from Cambrai to St. Quentin the Hindenburg line is reinforced by the line of the St. Quentin canal except for three miles immediately south of Le Catelet, where the canal runs underground. We are not as yet within three miles of the canal at any point.—(C & M Gazette) Cable.

Small and Bitter Fights.

LONDON, September 13. Reuter's correspondent at British headquarters, wiring to-day, says:—In yesterday's operation at Havrincourt, we penetrated both front and support trenches of the Hindenburg system. It was a day of small and bitter fights. Troops were often ankle-deep in water and half blinded by wind and rain. The Germans came back several times and forced some New Zealand outposts near Gouzeaucourt to withdraw from their morning's gains, but our men fought with irresistible doggedness. We advanced our line north of Verdun, the enemy heavily but unsuccessfully counter-attacking. We occupied Holnon and St. Quentin woods. Sharp fighting occurred astride the Scarpe, particularly in the region of Gavrilles and Arleux. The Germans seem to have shown a tendency to resistance yesterday. They suffered heavy casualties in all sectors. The enemy counter-attacked yesterday evening east of Moeuvres where there was a considerable concentration of infantry. But a mere handful reached our new line where they were dealt with. We occupied several vantage points in Flanders. The weather has greatly improved.

More Ground Gained.

LONDON, September 13. A British communique says:—In the Verdun-Jeancourt sector northwestward of St. Quentin, we gained ground in contact with the enemy's advanced detachments and took prisoners. Southwestward of La Bassee our progress was continued, despite machinegun opposition and we took possession of Fosses de Bethuns and the adjoining slagheap which is called "The Dump" and forms an important local feature, giving wide observation over surrounding country. Northwards from there we hold the German trench lines immediately westward of Auch-les-la-Bassee and are pressing forward into the village. We took a few prisoners in the neighbourhood of Meillebeke lake.

Aviation.—Low clouds and heavy rain. The enemy is not active. One British machine is missing. Night-flying was impossible.

Enemy Attacks Repulsed. British Line Established.

LONDON, September 14.—2-10 P. M. A British communique says: The number of prisoners taken by us in the operations carried out by the Third Army with complete success in the Trescault-Havrincourt sector on the 12th exceeds fifteen hundred. As a result of the progress made by us yesterday northwest of St. Quentin our line has been established eastward of Behecourt and Jeancourt. During the past twenty-four hours the enemy has made several determined but unsuccessful attempts to recover positions recently captured by us in the neighbourhoods of Gouzeaucourt and Havrincourt. Yesterday a strong hostile attack in which the enemy employed flammenwerfer was repulsed with heavy loss southward of Gouzeaucourt. At Havrincourt the enemy attacked yesterday morning in force under cover of heavy artillery bombardment and penetrated the eastern portion of the village. After hard fighting the attacking German infantry was driven out and our positions restored.

Slight British Advance.

Northward of Havrincourt we advanced slightly between the village and the canal. In the evening the enemy attacked eastward of Trescault and gained a footing in our trenches but was driven out immediately, leaving a number of dead in front of our line. During the night a strong bombing attack in which liquid fire was employed was made against our positions northwest of Gouzeaucourt. After forcing our advanced posts to withdraw this attack was also successfully beaten off. There was local fighting yesterday in the Moeuvres sector without material change in the situation. During the night an enemy attack southward of Moeuvres was repulsed. We established new posts during the night along the west bank of the Canal Du Nord in the neighbourhood of Cauchy-Cauchy and opposite Oisy-Le-Verger.

In the La Bassee sector we occupied Auchy-Les-La-Bassee.

Sir Douglas Haig's Despatch.

LONDON, September 13. A supplementary despatch from Field Marshal Sir Douglas Haig states that in a series of successful battles on the Somme front, beginning on August 8th, English, Scottish and Welsh Divisions took an important share in the fighting and performed many gallant actions. Most of these divisions have been advancing over the same ground on which they met and ultimately checked the enemy's great offensive in March. During the past few weeks they have shown, without exception, that the tremendous strain, sustained earlier in the year with so much courage and resolution, has in no way diminished their splendid fighting spirit. For example, the Guards Division, which in March and April at Doyelles, Soiry and Bequerelle, maintained the northern pivot of our defence, attacked on August 21st and captured Moyenneville and Hamelinourt, also Saint Leger. On August 24th, the gallant exploits of some twenty other divisions are mentioned. Including the fourth division which broke the enemy's attack on the north bank of the Scarpe on March 28th and in face of the strong resistance on September 2nd, carried the defences of the Drocourt-Queant line. The thirty-second division after heavy fighting at Dammezy on August 10th and 11th captured Heriville on August 3rd, Vermandovillers on August 27th and successfully participated with the Australians in their advance across the Somme. Sir Douglas Haig states that his account of the doings of these different English, Scottish and Welsh divisions is necessarily brief and incomplete. He concludes:—"On the same battlefields on which they withstood the heaviest assault the British army ever faced, all have fought side by side with the splendid divisions from Australia, Canada and New Zealand, with a courage, gallantry and enterprise only equalled by their success."

Bombing of Metz.

LONDON, September 14. The Air Ministry announces:—In conjunction with the American attack we, on the night of September 12th, heavily bombed the railways of Metz, Sablon and Courcelles with good results. We machinegunned Metz station and searchlights. We bombed Metz, Sablon and other rail junctions and transports on September 13th, dropping seven and a half tons of bombs with good results. We destroyed one hostile machine. Two British are missing.

A Belgian Success.

LONDON, September 14.—12-45 A. M. A Belgian communique says:—During the night the enemy violently bombarded advanced works east of Nieuport and temporarily penetrated observation posts northwest of St. Georges. After a violent artillery fire the enemy reoccupied the line of outposts we recently captured southeast of Drasibank. We reconquered all posts despite vigorous reactions, taking 50 prisoners.

Raids and Prisoners.

LONDON, September 13.—11-30 P. M. A French communique says:—West of St. Quentin we occupied the village of Savy, and an important enemy raid, northeast of Meunilles-Hurlus in Champagne was repulsed. We made several raids in the region of Bourdon and took prisoners. The American attack in the region of St. Mihiel continues successfully.

Positions Extended.

LONDON, September 14.—2-20 A. M. A French communique says:—During the day we progressed between Savy and the St. Quentin-Ham road. South of the Ailette we extended our positions north of Monthuil-La-Fosse. Two German counter-attacks were repulsed in the region of Laffaux and Moisy Farm. A French eastern communique says:—Lively artillery and patrol activity at numerous points. The enemy west of the Sarder, after a violent bombardment, attacked new British positions. They were repulsed with heavy losses, leaving prisoners in our hands.

Six and Half Tons of Bombs Dropped on Enemy Targets.

LONDON, September 14. The Air Ministry announces:—In conjunction with American attack in addition to bombing reported yesterday we dropped a ton of bombs on railways of Arncliffe and Metz-Sablon. We shot down two hostile machines. We attacked the railway at Courcelles during night and bombed on Saturday the railways of Metz and Ehrang, also Buhl aerodrome with good results. A total of 6½ tons of bombs was dropped. One British machine is missing.

Havrincourt Captured by the Allies.

LONDON, September 13. The Wireless German official communique says:—Enemy has captured Havrincourt. In anticipation of attack the evacuation of St. Mihiel salient which has been under consideration for years was commenced a few days ago. Austro-Hungarians south of Combre by a strong resistance assured the retreat of divisions at St. Mihiel. Enemy gained ground at Thiaucourt. Evacuation of the Salient was completed during the night undisturbed.

The British Push in Havrincourt Sector.

LONDON, September 14.—10-45 P. M. The British communique says:—We successfully repulsed a raid in Gouzeaucourt sector. We pushed forward in Havrincourt sector and established new posts in trenchlines east and north of the village. There was local fighting astride La-Bassee-Canal. We made progress taking prisoners. There was hostile gas-shelling in the neighbourhood of Neuve Chapelle where we drove off an attempted raid.

AVIATION.—Weather again interfered with airwork on September 13. Ten tons of bombs were dropped. We brought down three machines and drove down two out of control. No British machines are missing.

French Progress-Capture of Villages and Prisoners.

LONDON, September 15.—5 A. M. Last night's French communique says:—South of St. Quentin we have advanced to the outskirts of Fontaine-Les-Cr-Eros. Between Oise and Aisne, we made local attacks with the object of improving our positions. We captured the village of Allement and Laffaux Mill despite severe resistance. We increased our progress east of Sancy and northeast of Celles-Sur-Aisne. Two thousand five hundred prisoners have been counted. South of the Aisne we progressed capturing the village of Genia and two hundred prisoners. Our aviators on Thursday and Friday actively participated with the American offensive.

Notwithstanding gale, clouds and rain we brought down seven enemy machines.

LONDON, September 13. The wireless German communique says:—Our advances and enemy advances led to violent fighting at Moeuvres and Havrincourt. Enemy felt his way forward and eastward of Combre and northwest of Thiaucourt.

LONDON, September 15.—4-10 P. M. The French communique says:—In the region of Vaux-aillon during the night we stopped three enemy counter-attacks against our new positions. We repulsed several raids in Champagne and Lorraine.

Italian Front

LONDON, September 15.—6-20 P. M. The Italian official communique says:—Yesterday morning in Brenta Valley, after a short but effective artillery preparation with co-operation of aeroplanes bombing and shooting from low heights, we attacked enemy barrage at Grevells south of Corie. After crushing the fierce resistance of the Garrison we conquered the whole defensive system consisting of entrenchments at the bottom of the valley and strong defensive works astride. We took 343 prisoners including twelve officers.

Siberian Front

Valuable Captures.

LONDON, September 13. A Japanese communique from Tokio states that the captures at Khabardusk include 150 prisoners, some German officers, seventeen river gunboats, and one hundred and twenty guns.

New French Attack.

Positions and Prisoners Captured

LONDON, September 14.—4 P. M. The French launched a new attack at five this morning on both sides of the Ailette and between the Aisne and the Vesle. The attack towards Cocoy forest at the south end of the St. Gobain massif is progressing satisfactorily. South of the Ailette the French captured Mont Des Anges and the villages of Allementet and Villy. The Aisne advance is between one and two miles on the eleven mile front. One division took a thousand prisoners making a total of eighteen hundred on that front. The enemy reactions were apparently weak although their front line was strongly held. Prisoners say they were ordered to hold on at all costs. South of the Aisne progress was also satisfactory. It is not known how many prisoners were taken. The advance threatens to turn the west flank of Chemin Des Dames and endangers Laon.

The inside of the St. Mihiel pocket has not yet been cleared up. More guns are expected.

Nothing to Report.

LONDON, September 14.—3-35 P. M. A French communique says:—There is nothing to report.

ఏలూరు వార్తలు.

(మాన్య కీర్తి విలేజ్ కమిటీ యొక్క)

కలెక్షన్లు.

ఏలూరు సెప్టెంబరు 9:—క్రిందటిసంవత్సరముపంటలు చెడిపోయినవి. రయితులు ఈ బాధయేనుపొందలేని స్థితిలోనుండగా ఆయకట్టుగవరణ అని ఒకటి; మొరక బాపతుల పంటలు గాములు సాగు చేసినందుకు కష్టాత్మకములు విధించబడిరి; నీటి దరఖాస్తులు గయిరునుజూరు చేయటమును. ఈ బాధలతో రయితులు అడుగంటిపోవుటకు సిద్ధ మయ్యెను. కాని రెండు మాడుబాధల విషయములకొంత ఆందోళన జరిగిన పిమ్మట జిల్లా కలెక్టరుగారు కొంత సదుపాయమును చేసిరి. రయితుల తిరిగి కల పయికెత్తుకొనుచుండగా గవర్నమెంటువారు నీటి పన్ను యె 1 కి రూ 6-4-0 లు చేయబడు నని ప్రకటించిరి. ఇందువిషయము కాసునపట్టలోను కాక ఫరెన్సులలోను చర్చ జరుగుచున్నది.

నీటి యిబ్బంది.

ఇది యిట్లుండగా నీ సంవత్సరము కూడ కృష్ణానదిలో నీరు తక్కువగా నున్నది. కృష్ణానదిలోని నైరుతి త్రవ్వకముగా లేవు. ఏకాగ్రణముగలవలన నేమి దాన్యపుష్కలము అమితముగా పెరిగినది. దాన్యాధాన్యము సయితము బస్తా 1-కి రూ 7-0-0 లు చొప్పున అమ్ముచున్నది. అపరాధసంగతి చెప్పనక్కరలేదు. బట్టలు కొనుటకు భయమగుచున్నది. స్వల్ప ఆవాలముని ఆధారపడి యుండు ఉధృతకాంతి జనులయొక్క యంతిబీదలయిన మాల మాదిగలయొక్కయు దుష్ప్రవృత్తికాడ కడు విచారకరముగా నున్నది. కడుపుబాధ నోవ్వకొనలేక కడుబీదజనులు దేశమంతటను లూటీలు ప్రారంభించి వారు, ఈ నెల 1-వ తేదీని మాపుర వందుగూడ లూటీలు జరుగుటకు కొంత అయినది. మాకు దీవిజనులు ఆఫీసున అయిన సప్త. కీతా రామయ్యపంతులుగారి చాకచక్యమువలన అల్లరి ఆగిపోయినది.

అటుపిమ్మట కీతా రామయ్యగారు బియ్యపు కర్రలకు సభ నొకటిని బట్టలకర్రలకర్ర నొకటిని జరిపిరి. మాడు నెలలవరకును ప్రతిరోజును గరికి సన్నాలబియ్యము రు 1-కి 7½ శేర్ల చొప్పున వారివంతుల ప్రకారము అమ్ముటకు ఘోష్ట శిలవారు ఆంగీకరించిరి. బట్టలకర్రలకును మూడు రు 5000లు చందావేసికొని బట్టలు కర్రలకర్రలకు అమ్ముటకు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

స్వేషము పోలీసు.

అల్లరులు జరుగుచున్న భయము ఎక్కువగా నున్నందున పురజనులలో కొందరిని స్వేషము పోలీసు ఆఫీసులుగా నేర్పాటు చేయుచున్నారు. ఇట్టి ఆఫీసులను 500 నుండి ఏర్పాటు చేయుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి. మనదేశములో పోలీసు వ్యవస్థకి ఉండవలసినవి గౌరవము లేదు. దీనికి కారణముల నరయ ప్రస్తుత మనవనరము. స్వేషము పోలీసు ఆఫీసులుగా నేర్పాటు కాబడుచున్నవారు ఇదివరకు నీచవృత్తులలో పని చేసినవారారు. గౌరవకుటుంబములలో చేసినవారు ఆయి యున్నారు. అందువలన వారికి విధింపబడు కార్యముల నాచ రించుటలో వారి గౌరవమునకు లోపములు కలుగకుండు నట్లు దీక్ష్యుట మావరింపించెంటు గారును పోలీసు యినస్వే క్షరుగారును తిగు నేర్పాటు చేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్ర ప్రభులు.

“ఆంధ్రప్రభులు ఆపరాధములు” అని రామకృష్ణకవులు ఆంధ్రప్రతిక సంవత్సరానిసంచిలో వ్రాసిన పద్యములనుగూర్చి 8 వ తేదీని పురమండలమున సభ జరిగెను. పద్మకీతా రామయ్య పంతులుగారు రగ్గానవాధికర్యము వహించిరి. తీత్ర చర్చ గావించబడెను. వారి చర్చములు నింగాభూయిష్టములయినట్లు సభ వారిభిప్రాయపడుచున్నారని తీర్మానము గావించబడెను. తీర్మానపు నకలు రామకృష్ణకవులకునుగాడ పంపబడెను.

అమ్మక మునకు

1. 12 X 80 అంగుళములు పరిమాణముగల మార్షల్స్ స్టీము ఇంజను నానుకొండెంగుం హైవేవర్ ఇంజను.
2. 28 ఎస్. హెచ్. పి. గలిన మార్షల్స్ (బ్రిటనియ) ట్రైపు బాయిలరు 100 హెపల (వెమరు) గలది.
3. స్టాన్యూ డబిల్ కోలరు జిన్న 16.
4. స్టాన్యూ డబిల్ ఓపింగ్. (1812)
5. కోటరి ఆయిల్ మిల్లు 6.
6. హెక్సింగు పుల్లీలు.
7. ఒక ఆమెరికన్ బియ్యపు మర. అన్నియు మంచి స్థితిలోనే యున్నవి.

రామూజి కాలింజి అందు కంపెని, సావుకారుపేట, మదరాసు.

కెయిజరు సంధియుద్యమము.

పోలండును ఈయ వలనుపడదు.

బెల్జియమును ఈయనగును.

ప్రజా గాన్ధుదగ్గర జర్మనుసంధి నూచనలనుగూర్చి జర్మను నైనువాక్ సలకు వాక్ పాయుగా రిట్లు తెలియజేసిరి. — పోలండును రుషియాకు జర్మనులు వశపరచ నంగీకరింపజాలరు. ఫిక్ లాండును మరల రుషియానులపాలనమునకు లోబడునట్లుల రుషియానలకు సహాయ మొనర్చు దలచుకొనలేదు. జర్మనుల సరి హద్దులదగ్గరను, బాల్టికు సరిహద్దులదగ్గరను నున్న రాష్ట్రములను ఆయా రాష్ట్రముల యాచుతిలేదని గవర్నమెంట్ జేర్చబడజాలవు. అరాజకమునకు, అంతఃకలహములకును అనకాశ మియ బడజాలదు.

ఈ క్రైయను. గవర్నమెంట్, రుషియానులతో జరిపిన సంధిని గూర్చి మిత్రమండలివారి సమర్థిని జర్మనులు ఆంగీకరింపజాలరు. మిత్రమండలివా రిండు ప్రవేశించుటకు జర్మనులు ఒప్పుకొనరు. ఇట్లుండ యుద్ధమునకు పూర్వము ఎవరెవరికి ఏయే జేశములుండెనో ఇప్పుడుగూడ అట్లే ఉండవలయును. సంధి పొసగవలెన్న జర్మనులను, వారిమిత్రులకు ఇట్లు తృప్తిపొందింపజేయవలయును. 1914 సం. ఆగష్టు 1-వ తేదీని వారిన్న జేశములన్నయు మరల వారికి స్వాధీనముజేయవలయును కా బట్టి ప్రపథమున జర్మను అధినిశేశములు జర్మనులకు స్వాధీనముకావలయును. అవసరమునబట్టి మోచించెదము అన్నమాట సాగనేరదు. ముందు ఇచ్చిత్రవలయును. సంధి సమకూడిన వెంటనే తా మాక్రమించుకొన్న ప్రవేశములను జర్మనులు భారీ చేసెదరు. జర్మనులకు, వారిమిత్రులకు పూర్వమున్న రాజ్య మంతయు వశపడనేని బెల్జియమును మరల బెల్జియనులకు ఇచ్చుటకు జర్మనులకు ఎట్టియధ్యంతర నుండజాలదు. బెల్జియము దేశమునందు ఇంక నేయితరజాతివారికి ఎక్కువసౌకర్యములు, లాభములు ఉండజాలవని జర్మనులకు నచ్చినచో ఎట్టి మరతులును, భారములేకుండగనే బెల్జియము బెల్జియనులకు జర్మనులు వశపరచెదరు.

ఈ ఘోరసంగ్రామమున జర్మనులు నిర్దోషులుగ నున్న ను వారివై శత్రువులు కత్తికట్టిరి. కాబట్టి అనుపరాధులగు జర్మనులను సంకరరంగమునకు తిలించుటకు శత్రువులు వారికి నష్టపరిహారము లేయవలసివచ్చెను. నష్టపరిహారము సమకూడు వరకు సమర మొనర్చునేని ఆపారనష్టములు కలుగును. నైస్యములన్నియు మడియును. దేశమున దుష్ప్రవృత్తులు కలుగును. ఎంతసామ్యము ఇచ్చినను దీనివలన కలుగునష్టము పూర్తిగా కూడ దీయి తరముగాదు. కాబట్టి నైమ్మరిగ మోచించి దీర్ఘదృష్టితో సమస్యల నన్నిటిని చర్చించిన పిదప తమకు సాంగ్రామిక పరిస్థితులన్నియు అనుకూలముగ నున్న ను నష్టపరిహారమును గోరుట జర్మనులుమానినై చిరి. లేనిచో ఇప్పుడుసంధి ఒకవేళ జరిగినను ఎవరికిని సంతృప్తికరముగ ఉండజాలదు. బలాత్కారముగ జేసికొన్న సంధి ఎన్నడును జయకరముగ నుండజాలదు. భావి కాలమున మరల దేశసంతోభము కలుగును. ఆకాంతికి కారణమగును. కాబట్టి నష్టపరిహారముగోరుట జర్మనులు మానుకొనిరి.

జాతీయసంఘము.

పటాలములను చీల్చివేయుటయందును ఇతర మధ్య కర్తవ్యమునందును ఇతరజాతులకు సత్వమున్నటులే జర్మనుల సలహాగూడ గై కొనవలయునని వాక్ పేయగు గారు కృత్రిక రించిరి. భూనైస్యకా నాదశయముల చిల్చుటయందే గాక అన్ని విషయములందును అందరికిని కర్తవ్యమునట్లు ఈ మాక్రమును వర్తించునట్లు చేయవలయును. సముద్రము మీదను, సముద్ర మార్గముల యందును జర్మనులకు నేర్వచ్చు నీయవలయును.

అధినిశేశ ప్రవేశములయందు గూడ ధారాళముగ ప్రవేశించుటకు అధికార ముండవలయును. సముద్రమందు జర్మనుప్రజల సాత్తునకు ఆపాయము లేకుండగ నభయనాస్త మియవలయును. “సంధిరాజ్యబాంతులయందు మమ్ములను జేర్చుకొనకపూర్వము పశ్చాత్తాపముతోదయకొరకై జర్మనులు బ్రతి మాలుకొనవలయు నని చెప్పినపుడు మాకు నవ్వు కమ్ముచున్నది. మాకు పగదీర్చుకొనుటయే అవస్యక రవ్యమని తెలంచుమా ధులనుగాచి నవ్వకుచున్నది.” సంధివలన మాకు ఎట్టి మ్యూన తియుకలుగ నేరదనియే మాభిప్రాయము. మాకు ఎట్టి సంతోభముగాని పశ్చాత్తాపముగాని వాటిల్లదనునమ్మకము. మాశత్రువులు తమలోతమకు ఇట్లుతలంచి సంధికొరకు ప్రయత్నించుట రిక్త భయగాని వేటొందు గాదు. ఇట్లుయినచో ఈశక్తులకు అంత ముండజాలదు. ఈజగదములకు వారే ఉత్తరవాసులు కాగలరు. తమఉద్దేశ్యములు నెరవేరజాలవనియు, తమ స్వాతంత్ర్యంపరాయణత్వమంతయు వృథాయనియు తమ ప్రజలతో జెప్పజాలరు. కాని వారిలో ఇతరులు వేరువిధముగ మోచించెదరు. ఇంటియగాక వీరిమాటయే ముందుచెల్లగలదు. అంతవరకు మన ప్రాణములను మాత్రము మనము గవ్వించుకొనుట తప్ప వేటొక కా ర్యము లేదని వాక్ పేయగు గారు దెలిపిరి.

ప్రవేశముప్రజల నియోజక స్వాతంత్ర్య చట్టమును గూర్చి ముచ్చటించుచు ప్రవేశము ప్రభుత్వ ప్రజల నమ్మకమును, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వ ప్రజలను నమ్మకమును వై సమస్యవై వాధారపడియున్నదని నుడిచెను. ఈతీర్మానమును నిశ్చయించుటకు ఇక నెంతమాత్రమును చేయవలెదదు. యుద్ధసమయమున క్రొత్తపన్నీకలు, ప్రాతసంగతులను రద్దుజేయుటయు అసాధ్యకరమని ఎంచబడినను నియోజకవిషయమును నిశ్చయించు సంగతిని ఆపుజేయుగూడదు. ఇదియుగాక అప్పుడు మాపునువారు సమానియోజక స్వాతంత్ర్యమునకు ఆగీకారమును జూసకున్నచో ఈమాపును ఎట్టివేయుటకు ప్రవేశము ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి.

అపాయము లేకుండగ బెల్జియము వశపరచనగును

లండన్, సెప్టెంబరు 12:—జర్మనీలోగల ప్రజల నిరుత్సాహమును గూర్చి వేయరు గా రిట్లునుడిచిరి : దీని కంతకును పడచుటింగమున కల్గినపరాజయముగాదనియు మరలరాజ్యపు కీతికాలముగ రి క యుద్ధము జరుగునుండుట చేతను రాజ్యమున అప్పులు విస్తారముగ పెరుగుటచేతను ప్రజలకు ఉత్సాహము పోవుచున్నది. ఆమెకలులు తమశత్రువులతో సమాకారముగ పోరు చుండుటచే జర్మనులకు ఎక్కువ భారము కల్గినది. అనుజూనినంత లాభకరముగ అంతగ్రాములు ఉపకరించజాలకయ్యెను. కాని అందరకును యుద్ధమన్న విషయం జనించినది. ఇప్పుడు ఎవరు ముందుపడిపోరున్న విషయమును గుర్తించవలయును. పరాజయమును, నష్టములను శత్రువులకు మరింతనిరోధమునకు కడు బలకరముగ నున్నవని చెప్పక తప్పదు. బెల్జియము విషయమందు ఇతరు లేవరికిని మనకంటె ఎక్కువ లాభములు కలుగకున్నచో ఎట్టి నిబంధనములు లేకుండగను నిరుపాయముగను బెల్జియమును మరల బెల్జియనులకు ఈయనగునని తమయుపన్యాసాంతమున వాక్ పేయగు గారు నుడిచిరి.

పత్రికావ్యాఖ్యలు

లండన్, సెప్టెంబరు 14:—వాక్ పేయరు గారి ఉపన్యాసమునుగూర్చి పత్రికలు ఇట్లువ్రాయుచున్నవి:—వాసివీ జ్యూటంగు-రాజ్యపు అంతర్జాతీయ సమావేశములకు ఇయ్యది మంచి యుపాధాతము. బెల్జియ లూగిల్లూటు:— ప్రస్తుతస్థితి గతులను చక్కబెట్టగల తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారిపుడు జేయగల్గిరి. ఇట్లు చేయుటకు ఇదియే ప్రథమతరుణము.

డ్యూటిసీవీటాజిన్ జ్యూటింగు :— సంధిపై పరిహారములనుగూర్చి జెప్పబడిన వాక్యములు జర్మనుల దృఢ న్నాదయమునకు ఫిరంగి దెబ్బవంటివి.

సోలయేజంటు: ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ ఆండు కెమికల్ కంపెని నెం. 155, జుమ్నాచునీడు పిల్లి, బొంబాయి.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు)

ఇన్నటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు సువాసనగలది.

అల్పాహారముగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలవై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు నువాసన నిన్ను లవరించును.

ఈ క్రింది పోయణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న నైజా (అంగ్లదాం)	సీసా 1-కి రు 0.8-0
మధ్యరకము నైజా 1-దాం	” ” 0.12-0
పేరొకనైజా 2 ”	” ” 1.4-0
పెద్దనైజా 4 ” లేక ½ టెన్సు ”	” ” 2.0-0

వి. వి. భిక్షులు రు 0.4-0 ప్రత్యేకము

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధులకు ప్రతిసాపులూను దొరకును. దీనికి ఆ నేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసావైస ను, కాన్డైనను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి నిరుపవాది.

వ్రాసినచో అలాకిమ్యత్తుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు. సోలయేజంటు: ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ ఆండు కెమికల్ కంపెని నెం. 155, జుమ్నాచునీడు పిల్లి, బొంబాయి.

మద్రాసు యేజంటు:— మెహతా పురుసోత్తమ్మాజీ, చైవాబాదుగోడ్డు, మద్రాసు.

Printed and published by K. Nageswara Rao at the Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty Street, George Town, MADRAS.